

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. jutraj.
Poznamo števil. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdov-
ščini, Bormbergu itd. Zastarele števil. po 5 nvd. (10 stot.)
GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm.
smatralce, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po
20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
nadlajna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za
celo leto Kron 2-20, za pol leta Kron 1-20.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranke-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
honorarji lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“,
vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
Giorgio Galatti števil. 20.
Polno-hranilnični račun števil. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Argumenti nemškega impe-
rijalizma.

Poznamo nemški konjeniški general,
Friedrich von Bernhardi, ta tipični represen-
tant vojaškega imperijalizma, je nedavno
temu zopet objavil neko razpravo, v kateri
dokazuje potrebo, naj se Francija unči v
interesu eksistence Velike Nemčije! O raz-
pravi so govorili razni nemški in franco-
ski listi.

Iz te razprave posnemljemo:
Ne grozi nam (Nemcem) samo vojna
nevarnost od strani naših sosedov, proti
katerim se moramo uspešno boriti z dobrimi
orodji in železno voljo, ampak grozi nam
tudi gospodarske katastrofe, ako se okoli
nas sestavi obroč naših sovražnikov.
Te nevarnosti se moramo zavedati in
se ne smemo puščati slepiti po lepih besed-
nih. Kar se tiče živila in industrije, je Nem-
čija popolnoma odvisna od tujine. Potreba
meha se pokriva iz Nemčije le v 90%.
Primanjkuje nam tudi kruha. Uvažati ga mo-
ramo okoli 20%.

Še bolj odvisna od tujine je nemška
industrija, za katero treba uvažati jako
mного surovin. Nemški izvoz in uvoz se
vršita večinoma po morju. Tež situacijo
moramo posvečati skrbno pažnjo, ker bi
mogla v slučaju vojne prinesiti za našo do-
movino težkih posledic, in eventualno tudi
uničenje.

Anglija bi mogla z enim udarcem one-
mogočiti našo pomorsko zvezo z zaprejem
kanala La Manche, z blokiranjem linije s
severno Škotsko in Norveško, namreč med
Peterheadom in Egersundom.

Najbrž bi si tudi na Sredozemskem
morju ne mogli zagotoviti nikakega uvoza,
ker na tem morju gospoduje angleško-
francoska mornarica. Na zapadu bi se nam
bilo borili s Francijo, na vzhodu z Rusijo.
Belgija bi se bržkone pridružila našim
sovražnikom. Tako tudi Danska. Holandija
pa nam ne bi mogla služiti za prevoz, ker
bi bila ogrožena po angleški mornarici.
Avstro-Ogrska nam ne more pomagati
(Zakaj? Škoda, da ni nemški general po-
bižje utemljal te svoje izdive! Bilo bi za-
res veleinteresantno. Pripomba ured.) Situ-
acija je torej zelo kritična.

Vidim samo dve poti, s katerima bi
mogli računati v slučaju evropske vojne.
Prva pot bi bila preko Balkana, druga preko
Švedske in Norveške. Prva pot nam je bila
zagotovljena, dokler je obstajala evropska
Turčija. Ta pot je vodila do Soluna in Ca-
rigrada preko Avstro-Ogrske in Nemčije.

Danes sta to pot zaprli Srbija in
Grška, ker od teh dveh držav ni pričako-
val prijateljske nevtralnosti napram tro-
vezci. Osebito bi Srbija sodelovala v vojni,
ako je ne bodo v tem ovirale druge bal-
kanske države.

Zaradi tega je potrebno, da poskušamo
obnoviti zvezo s Carigradom preko Ro-
manske in Bolgarske ter da storimo vse v
ta namen, da se te dve državi pogodita s
Turčijo in da stopita v direktno razmerje s
trovezci. Uspeh te komitacije je sicer
dvomljiv, a mogoče je.

Druga pot, preko Švedske in Norveške,
bi zahtevala, da popolnoma nadvladujemo
nad Baltičkim morjem, da imamo namreč,
z ene strani, poplavo v svoji oblasti
kategorizirano ožino, a z druge, da porazimo
rusko mornarico in jo blokiramo v ruskih
lukah, tako, da ne bodo mogli ovirati na-
šega dovoza po Baltičkem morju. Pomorska
moč, potrebna za to, pa bi zmanjšala mor-
narico, ki je potrebna v Sredozemskem
morju proti Angliji.

Čprav ima tudi Rusija sedaj na Balti-
škem morju povsem nezadostno mornarico, pa
bodo od leta 1914. stale tu 4 nove ruske
krizbarke. Jako dvomljivo je torej, ali si bomo
mogli čuvati to pot. Ostaja nam torej eno
edino sredstvo: da hitro in definitivno po-
razimo Francijo, da si bomo mogli preko te
dežele, ki ima svobodno pomorske poti, pre-
skrbjati svoje potrebe.

To pa zahteva nenavadno močno in
spretno vojsko, pravi Bernhardi in dodaja,
da mora Nemčija vsak vinar, ki ga ima na
razpolago, porabljati za armado in morna-
rico, ker gre tu za življensko vprašanje
naroda.

Potem nadaljuje: Država, ki ima geo-
grafski položaj, kakor ga imata Francija in
Anglija, mora pač doživeti poraz, ne pa da
bi se radi tega zmanjšala njena politična
važnost. Dalekosežni preporoč Francije po
letu 1870. dokazuje to slajno.

Za Nemčijo pa, ki je od vseh strani
obkrožena od sovražnikov, stoji vprašanje
drugače. Vem, da smo osvojili svoje
zemljo od Napoleona I. Ali tedaj je stala
na naši strani Rusija, pa tudi Anglija je na-
pala Francijo. Danes se je situacija izpreo-
brala. Rusija in Anglija sta združeni z
našimi sovražniki, a to jima zagotavlja ne-
dvomljivo premoč. Danes ne bi bil poraz
Nemčije, ki bi zadl tudi Avstro-Ogrsko,
samo zmaga Slovanov in Romanov nad
Germani, ampak bi izgubili mi vso vnanjo
trgovino, naše kolonije, del naših mej. Tak
poraz bi napravil iz nas državo druge vr-
ste in utrdil bi svetovno gospodstvo
Anglije.

Stojimo torej pred dvema alternativama:
ali utrdimo svojo vojno moč tako, da bi se
mogli z uspehom upreti vsem sovražnikom
in razširiti sfero vsega svojega političnega
vpliva, ali pa se odrečemo vsej bodočnosti
in pojdemo nezgibni pogubi naproti. Ali
bomo gospodovali, ali bomo uničeni
— srednje poti ni!

Ta slarni klic nemškega generala je
veleinteresantno čtivo, ker vsebuje mnogo
dragocenih poučnih priznanj v ilustracijo
sedanje evropske konstelacije. Naravnost
strmeti moramo na tej odkritosti: General
Bernhardi očito kaže na ranljive strani
Nemčije in razkriva nje slabosti. Priznava,
da je Nemčija popolnoma osamljena med
evropskimi narodi, da nima nikjer prijate-
ljev, razun v Avstro-Ogrski, ki pa da jej
tudi ne more mnogo pomagati. Priznava
nemški strah pred zmago Slovanov in
Romanov nad Germani. Ta strah utegne
biti upravičen. Ravno zato pa, ker se pri-
pravlja veliki boj med Slovanstvom in Ger-
manstvom, je kaj čudna in nemiselna trdi-

tev generala Bernhardija, češ, da bi po-
raz Nemčije zadl tudi Avstro-Ogrsko.
Tu je contradicijo in adjecto — spo-
štovan gospod general. Poraz germanstva
ne bi bil poraz za Avstro-Ogrsko že zato,
ker Avstro-Ogrska ni nemška država.
Narobe!! To bi bila le sreča za to državo,
ker bi bila s tem povrnjena svojim narodom,
svoji veliki misli, ki jej jo nalaga narava,
kakor po večini slovanski državi in po nje
geografskem položaju. Nemški vplivi odvr-
čajo to državo od nje velike naravne in
historične misli. Nemški vplivi so krivi,
da ni canes Avstro-Ogrska prva balkanska
država, kar bi pomenjalo nje veliko bodo-
čnost. To naglašanje nemškega generala,
kakor da bi bila bodočnost naše države
spojena z usodo Germanstva, involvira le
priznanje, kako potrebuje Nemčija Avstrije
v — svojo varnost!!

Glavna težava v alarmnem klicu nemškega
general pa je v pripoznanju, kdo se pri-
pravlja na evropsko vojno, od katere strani
grozi nevarnost bližnjih krvavih konfliktov:
germanizem je, ki sedla bojnega
konja in ogroža evropski mir. Avstro-
ogrška diplomacija, ki mu s poslušnostjo
sluge drži stremena, pa naj bi prišla že
enkrat do zavesti, k ko odgovornost in kak
odl si naklada s tem pred vso tisto Evropo,
v kateri je Nemčija — kar priznava nemški
general sam — popolnoma osamljena. In
pomisli! Naj bi avstro-ogrška diplomacija
na slovansko večino lastne države, ki gotovo
ne bo hotea držati stremenov Nemčiji!!
Če niso naši diplomati sami idijotje, si
morajo biti na jasnem glede usodnih posledic
iz tega dejstva....!

Nemško-italijansko bratstvo.

Že v včerajšnji številki našega lista smo
se nekoliko pobavili z izvajanjem graške „Ta-
gespos“ o „skupnih interesih“ nemstva in
avstrijskega italijanstva in smo pokazali,
kako izrabljajo Nemci italijansko slabost
v svoje osvojevalne namene. To našo trdi-
tve pa še tembolj potrjuje nadaljnje trdi-
tve „Tagesspos“a: tržaškega dopisnika,
ko pravi doslovno: „Velika večina nem-
škega in italijanskega prebivalstva na Pri-
morskem menda prihaja do izpoznanja, da
tehtna politična nasprotstva ne obstojajo tu
med obema kulturnima narodoma, temveč
da ustvarjajo ta nasprotja razni zunanji stoječi
činitelji. Nepristano prodiranje Slovanov
proti Adriji začenja stopati v očiščeno fazo,
in kaj bi pomenjalo za Nemce zmaga Jago-
slovanov v Trstu in Gorici, ki vsakemu
Nemcu jasno“. „Tagesspos“ni dopisnik pou-
čarja nato, da je zblizanje med Nemci in
Italijani mogoče, ne da bi bil s tem prizadet
njihov lastni narodnostni značaj, ker imajo
neštete enake interese na trgovskem in
industrijskem polju. Je pa potrebno, da se
obranite obe brutalne sile, v katero prodi-
rajo Slovenci na vsej črti.

Pred kratkimi leti bi bilo še nemogoče,
da bi bili Nemci sploh poprijemali za be-
sede na italijanskih zborovanjih, niti bi bilo
mogoče pomisliti, da bi se celo radikalno
italijansko časopisje zavzemalo za zblizanje
obeh kulturnih narodov. Ustanovitev prve
slovenske gimnazije v Gorici, naskok Slo-

vencev na nemške šole v Trstu, slavizacija
uradov in delavskega proletarijata, obroč
slovanskih bank, ki grozi objeti gospodarsko
življenje tržaško, slovanski vplivi sploh,
kakor so se pokazali sedaj pri tržaških na-
mestništvih odlokih, morejo biti zadosten
dokaz, da je nemško-italijansko zblizanje
neka naravna in da bi preprečitev tega
zblizanja koristila le Slovincem in klerikal-
cem, ki hočejo v kalnem ribariti.

Kaj je torej povod, da na tak vailliv
način ponujajo Nemci svoje bratstvo Itali-
janom?

Tisti Nemci, ki absolutno nimajo domo-
vinske pravice na naših domovinskih tržaš-
kih tleh in so se naselili tu kot uradniki ali
pa kot eksponenti nemškega „Draga nach
dem Süden“, so se vsled slepote italijanov
okrepili tako zelo, da hočejo sedaj nastopiti
že kot narodnost, kot politični činitelj, ki
naj soddločuje in to z odločilno besedo o
bodočnosti največjega avstrijskega trgo-
vskega mesta Trsta in sploh vsega Primorja.
Za sedaj hočejo imeti le pravico soddloče-
varja, a ne bo dolgo, ko bodo zahtevali
popolno nadvlado, ko bodo Trst reklamirali
popolnoma in samo zase.

Tehtna politična nasprotstva ne obsta-
ljajo med obema kulturnima narodoma“,
pravi „Tagesspos“ni dopisnik. Seveda ne!
Edino le to nasprotstvo je, da so Italijani tu
avtohtoni narod, Nemci pa včerajšnji prise-
ljenci, da imajo Italijani tu pravice doma-
čine, Nemci pa so tuji, ki so se vsilili
semkaj, da gre Italijanom za to, da obvaru-
jejo svojo narodno posest, Nemcem pa, da
jo jim odvzamejo in zavladajo nad njimi.
Da v tem ni nikakega političnega nasprot-
stva je umljivo teveda samo po sebi. Zato
pa je treba potem proglašati za tuje, ki
ustvarjajo nasprotstva med Nemci in Itali-
jani, nas Slovence, nas, ki smo prav tako
avtohtoni na tržaškem ozemlju, kakor Itali-
jani sami, in ki nam je na tem, da obra-
nimo ta skupni naš slovensko-italijanski
dom pred vsiljivim Nemcem, katerim seveda
ni prav, da odpiramo oči Italijanom in jih
opozarjamo na nevarnost, ki preti Trstu in
sploh Primorju.

Nemci, ki pravijo, da jih vežejo z Ita-
lijani nešteti enaki interesi na trgovin-
skem in industrijskem polju, ne da bi pri
tem trpel italijanski narodnostni značaj, pač
je predobro vedo, da smo le mi Slovenci
tisti, ki se uspešno upiramo njihovemu
osvojevalnemu prodiranju v Primorje, in da
so prav njihovi „enaki interesi na trgovin-
skem in industrijskem polju“ tista vrva,
s katero zadigujejo vrat Italijanom. Vsa velika
trgovina in velika obrt v Trstu je že skoraj
izključno v nemških rokah, in Italijanov ne
oklepa obroč slovanskih, temveč nemških
bank (Kredit, Union, Zentralbank der
deutschen Sparkassen itd.). Podjarmiti je
treba narod na gospodarskem polju in
ugonobljen je tudi politično; in prav tako
delajo Nemci v Trstu z Italijani. Zato pa
tudi „ni med obema kulturnima narodoma
političnih nasprotstev“. Kje bi bili že
Nemci na svojem osvojeval-
nem prodiranju ob Adriji, da
ni nas Slovencev, da ni našega
političnega in gospodarskega

Starši! Slovenski otrok spada v slovensko šolo!

PODLISTEK.

Prisega.

Spisal OCTAVE FEUILLET.

Gospa de Frimeuse je seveda odobra-
vala njegovo vedeje popolnoma.

„Vidi, ljub otrok, da je to zelo koč-
ljiv slučaj vesti, in čim bolj boš razmišljal o
tem, tem jasneja ti bo težava rešitve... Toda,
stoj! Hočeš-li, da govorim z našim župni-
kom o tem? To je moder in pravičen
mož.“

„Ali mati,“ je odvrnil Maurice in se
ni mogel ubraniti nasmeška. „Čemu trebaš
župnika? Mogel sem se obotavljati in biti
v nejasnem glede tega, kdaj je umestno,
da govorim, ali svoje dolžnosti sem
si vedno v svesti. Na tem ni možno nič
modrovati ali zasukavati. O, ljuba, dobra
mati! Neutolažna bi bila ti, ako bi se jaz
izneveril svoji dolžnosti. Zatočila bi se in
vest bi te pekla tvoje žive dni, in to celo
tudi tedaj, če bi me videla kakor srečnega
posestulka lepe Marianne in tistih petnajst
sto hektarjev, ki jo obdajajo.“

Ko je grofinja videla, kako je sin po-
godil njene misli, bila je

prestrašena in je, zroč sinu naravnost v
obraz, odgovorila odločno: „Nu, da, ne ta-
jim, to so bile moje sanje! Ali pa sem
mogla predvidjati posmrtno ekstravaganco
tistega ubozege nesrečnega Roberta? Jaz
sem celó — priznavam to — stvar zaupala
našemu župniku, ki misli o stvari — vedi
le to — tako kakor jaz.“

„Ah, ah, mamica,“ je vskliknil Maurice
smehljaje, „izela si ga že takorekoč v žepu
in si hotela potem, naj grem tudi jaz po
svet k njemu! O mati! To ni bilo prav! —
Pa glej, mati! Tudi če ne bi bile zadnje
žile Roberta odločilna ovira proti uresniče-
nju tvojih sanj, kako si si mogla, ljuba,
dobra mamá, za božjo voljo, domnevati, da
bi bil jaz primerna partija za markizo de
Lapave! Ona ima nad tritisloč frankov rent,
mi pa imamo le petnajst do dvajsetisloč.“

„Dvajsetisloč, moj slo, in reči ti mo-
rem, da mož s tem premožajem, s tvojim
imenom, tvojo vnanostjo, tvojim položajem
in tvojo bodočnostjo ima pravico do vsake
partije... Sicer ti želim,“ je nadaljevala, „neko-
liko ozlovoljena, „da bi skoro zopet naše
tako prišlo, tako ženo! Venero!“

„Maj, mamica mi je najljubša,“ je od-
govoril mladi mož veselo, poljubivši star-
ženo na teme.

Položila je svojo roko okolo njegovega
vratu, ga privla k sebi, gledala ga bleste-

čim pogledom in rekla smehljaje: „O neumni,
neumni dečko!“

In tedaj, ko si je dala grofinja poročati
po svojem sinu o poteku razgovora, ni bila
gospa Combaleu, teta Marianne, nič manj
radovedna, da izve utise svoje nečakinje.
Kajti ona je imela svoje razloge, da je na-
tačno in pozorno opazovala znanstvo med
Marianne in poveljnikom in da ni dopuščala,
da bi postal preintimno. Tudi ona je imela
svoje načrte. Imela je sinu edince, za kate-
rega je slepo norela po nespametnem ma-
terlaskem načinu. Ta sin — Gerard mu je
bilo ime — je bil čeden, velik dečko se-
demindvajsetih let, „dober dečko,“ jako
ljubezljiv družabnik, posebno v — slabi
družbi. Rada bi ga bila že davno izrgala iz
„grešne mlakuže“, kakor je ona označala:
gledališče, zakulisje, Boulevard, pivaice itd.
V ta namen bi ga bila hotela oženiti.

Nekdaj, pred poroko Marianne z Robertom,
bi bil rad vzal svojo sestričnico, ali tedaj
ni šla spekulativni gospo Combaleu ta par-
tija v prilog, ker je nje nečakinja imea
manj posestivo, nego njen sin; ali sedaj so
bile stvari precej drugače, sedaj je bila
Marianne bogata dedinja. Kaka partija bi
bila to za njenega Gerarda! Ta pa, ki je
il kaj zadovoljen, da ni izvel svoje „mla-
dosodne neumnosti“, kakor je nazival svojo
ljubezen do svoje sestričine, ne bi se sedaj

branil, da po zaslugi svoje „modre“ mamá,
kakor je dajal razumevati, pridruži Marianne
milijone k svojim, ker bi mogel s tem
premožajem bogato začeti svojimi šport-
nim in drugim nagnenjem. Skratka, po Ro-
bertovi smrti je bila ta ženitev fikcija Ideja
gospo Combaleu in je zato v boječi skrb
nadzirala svojo nečakinjo. Sino slutijo je
hitro pogodila namere grofinje de Frimeuse;
zdelo se je, da je ta na svojih obiskih pre-
pogosto in preveč govorila o svojem sinu,
da ga je preveč hvalila in slavila, ter da je
vedno opozarjala Marianne na njegovo tesno
prijateljstvo z Robertom. Prozorne želje
grofinje so le malo vznemirjale gospo Com-
baleu, kajti predobro je poznala nezakonje-
nost svoje nečakinje napram poveljniku. Ali
sedaj se je pojavil osebnost na pozorišču in
ta okolnost jo je vendar nekoliko vzne-
mirjala.

Čim je čula, da je gospod Frimeuse
zapustil grad, je hitela v salon k svoji ne-
čakinji. Našla jo je v solzah; gospa pl.
Combaleu je tudi malce jokala in je po-
tem da razvedri Marianne, vprašala, kako
se jej je zdel prijatelj njenega pokojnega
moža.

„Ne vem, teta,“ je odvrnila ta, „komaj
da sem ga pogledala; moreš si misliti, da
sem si ga mislila drugega, ne res?“

(Dajle)

odpora proti njim! Zato pa se je treba obraniti brutalne sile, s katero prodirajo Slovenci na vsej črti.

Politika Nemcev v Trstu in sploh na Primorskem je politika ježa v isti čini.

„Tagesposten“ dopisnik se veseli, da je prišlo ob zadnjih občinskih volitvah do skupnega nastopa Nemcev in Italijanov proti nam Slovincem, da Nemci morajo nastopiti kot govorniki na laškoliberalnih shodih, da je prišlo sploh do zblizanja med Nemci in Italijani. In zakaj? Ker hočejo tudi Nemci biti Tržačani, ker tudi oni hočejo imeti v Trstu pravice domačinov. Hočejo v naš dom; a zato moramo najprej iz njega mi, ki smo jim napotni, kajti Italijane so s svojo „Wahlhilfe“ že toliko omamili, da jim odpirajo vrata na stežaj. Toda sami nam ne morejo kaj, zato pa je treba skupnega nastopa Nemcev in Italijanov proti nam, in ko bi bili mi zunaj, potem bi pač ne potrajalo dolgo, da bi morala iz svoje lastne iluzije pobegniti pred nemškimi ježem laškalisica.

In kdo izdaja na tak nizkoten način primorsko, tržaško Italijanstvo? Tista laško liberalna stranka, ki je še pred kratkim klicala na vse grlo: „Trieste al Triestini“, tista laškoliberalna kamora, ki se ob vsaki priliki ponasa kot najvišja in najnavdušenejša varilnica „deli Italiani di Trieste“. Ob skrajni korupciji te stranke se pač ni čuditi temu izdajstvu, in ponosni nemški „Herenvolk“ je res lahko ponosen na svojo zavezništvo, laškoliberalno kamoro, izdajko svojega lastnega naroda in njegovih koristi.

Vsi nemški razlogi za to nenaravno bratstvo med Nemci in Italijani so pravo sleparstvo napram Italijanom, ki naj bi hodili za Nemce po žerjavico v ogenj. Slovenska gimnazija v Gorici ne odvzame Italijanom niti ene duše; saj imajo vendar sedaj svojo lastno laško gimnazijo, ki je prej niso imeli. Toda nemška gimnazija bo prazna, in zato naj pomeni slovenska gimnazija nevarnost za — Italijane. Kaj pa škodi Italijanom, če Slovenci pohajajo nemške šole v Trstu? Nič! Saj ima v tem Italijanska tržaška mestna uprava en razlog več, da ne ustanavlja slovenskih šol. In da ni Slovencev, bi bile te šole po dveh tretjinah — prazne, ker imajo Italijani dovolj lastnih šol, Nemci pa jih ne napolnijo. Slovenske banke! Kdo pa sili Italijane, da stopajo v zvezo z njimi? Nič! Saj je to njihova svobodna volja. In če se raje obračajo nanje, nego na namške denarne zavode, vedo že oni sami, zakaj delajo tako in ne drugače. Če pa to Nemcem ni dovolj, pa tudi mi ne moremo nič za to. In končno naš vpliv sploh in pa v zadevi značilnih namestništvih odlokov. Pri tem Italijani, ki vedo, da nas je v Trstu nad 60.000, ki vedo in priznavajo, da smo domačini, kakor kakor oni sami, ki vedo, da nam ni za nadvlado, temveč le za svoboden razvoj in napredek poleg njih, ne na preko njih: ti Italijani nam tudi priznavajo vpliv, kolikor nam ga gre po naših močeh, ki se ne dajo utajiti. Ti Italijani so nam tudi hvaležni, da porabljamo ta svoj vpliv v obrambo pravic domačinov proti tujcem, pa naj so ti tujci potem renjli, ali pa tudi tisti Nemci, ki prihajajo v Trst ne samo odjedat kruha domačinom, temveč celo z odkritim namenom, da osvoje Trst za nemštvo in popolnoma zavladajo nad njim in po njem nad dosedaj slovansko-italijansko Adrijjo.

Kaj je pri vsem tem mar Nemcem za koristi Italijanov in Italijanstva? Njim je za svoje lastne gospodarske in politične interese, in darovi, ki jih prinašajo Italijanom, so pravi današki darovi. Svoje bratstvo z Nemci bodo plačali Italijani s svojo lastno gospodarsko in politično smrtjo, če se pravočasno ne istrigajo iz tega smrtonosnega objema. Če pa sami tako hočejo: nam je tudi prav! Toda krivda, če kedaj zavladajo ob Adrijji Nemci, ne bo naša, temveč njihova, kajti oni so tisti, ki odpirajo sovrage vrata na stežaj! Mi smo storili svojo dolžnost in si omivamo roke!

Zahvala.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je XXVIII. glavna skupščina v Domžalah dne 8. septembra t. l. izvršila tako sijajno. Imenoma se zahvaljuje sl. upraviteljskemu „Narodnega doma“ v Ljubljani, ki je prepuščilo malo dvorano za zaupno zborovanje na predvečer glavnega zborovanja, dalje podružnici v Domžalah, ki je oskrbela tako priručni pozdravi in splošno ara žirala vso pripravo naravnost vzorno. Hvala ljubkemu pozdravu v Trzinu in prav tako priručni ovaciji mladine v Domžalah. Hvala za topli pozdravni govor podružničnega predsednika g. I. Stokarja. Zahvala trojici deklic: Ciki Adamčević, Miki Ravnikarjevi in Milki Stokarjevi za nežnost cvetja in za v srce segajoči govor. Zahvala vrlému Sokolu v Domžalah za brezplačno prepustitev dvorane za glavno skupščino. Zahvala podstarosti domžalskega Sokola za vzneseni pozdravni govor. Zahvala izrekamo tudi vrlému pevskemu zboru „Lira“ iz Kamnika, ki je neumorno

prepevala rodoljubne pesmi in s tem povzdignila skupščinarsko slavo in netila v srcih zborovalcev in ljudstva žar domovinske ljubezni; hvala bodi izrečena tudi vrli domžalski gledi, ki je poveljevala splošno veselo razpoloženje. Hvala vsemu rodoljubnemu slovenstvu, ki je posetilo skupščino! Hvala tudi vsem cenjenim zborovalcem, vsem cenjenim delegatom naših podružnic in zastopnikom pokroviteljev in sploh vsem, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k prelepu uspehu zborovanja letošnje velike skupščine! Hvala končno tudi vsem domačinom, ki so okrasili svoje domove z zastavami, ter tako nadeli praznično lice prijaznemu kraju skupščini v pozdrav!

V Ljubljani, dne 11. sept. 1913.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Slovensko gledališče

v Trstu.

Koncem tega meseca se odpro vrata našega gledališča. Iz programa, ki ga te dni razpošlje intendant slovenskega gledališča, je razvidno, da se bo letos gojila na našem odru poleg drame tudi opera in opereta. Iz tega bogatega programa, ki ga priobčimo te dni, naj omenimo Puccinijev prekrasno opero „Madame Butterfly“, Verdijevo „Traviato“, Smetanov „Poljub“ in še mnogo drugih muzikalnih umotvorov iz poznega našega občinstva v letošnji sezoni. — Tudi pri angažiranju osebja je imela letos intendantka res prav srečno roko. Poleg najboljših domačih moči je angažirana na našem odru kot primadona g. dca Dita Fritzova, ki je s krasnim uspehom debitirala v kr. deželnem gledališču v Zagrebu v partiji „Mignone“. Kot 1. tenorja za opero in opereto se je posrečilo intendantu pridobiti g. Marijana Dura, ki je bil dosedaj angažiran na velikih gledališčih na Poljskem. — Tudi nova subreta Maša Plitzova prihaja z velikih gledališč, kjer je z velikim uspehom pela prve subretne partije. — Za dramo je angažirana kot prva ljubimka gospa Mitrovičeva, ki je pred leti bila prva naivka na deželnem gledališču v Ljubljani.

Z ozirom na vse to imamo upanja, da bo letošnja sezija tudi v umetniškem oziru stala tako visoko, kakor laniška, če je celo ne prekosil. Na občinstvu je torej da z abonementom, ki se bo začel te dni zbirati, podpira našo kulturno institucijo, ki je največje važnosti ne le za nas Slovence, temveč za vse Slované ob sinji Adrijli.

Domače vesti.

Iz vojaške službe. Tržaški mestni poveljnik podadmiral Rihard vit. Kohen je na lastno prošnjo umirovljen in mu je cesar podelil ob tej priliki častniški križec Leopoldovega reda. Podadmiral vit. Kohen je bil kot mestni poveljnik v vseh tržaških krogih znan in splošno priljubljen dostojanstvenik in le škoda, da zapuška svoje mesto.

Kako daleč sega fanatizem Italijanov, ali strah pred slovenskim šolami. Mestni fizikat je razglasil, da dobe otroci izpričevalo o zdravih očeh razven pri mestnem fizikatu tudi pri vseh šolskih zdravnikih, ki so razmerno dobro plačani za lagodnost, s katero opravljajo šolsko-zdravniško službo. Za svetovlanski okraj je zdravnik nameščen v šoli ul. Kandler. Danes zjutraj je šla gospa B. iz Sv. Ivana s svojim triletim dečkom po izpričevalo. Govorila je lepo italijanski ter povedala, da gre fant v „asilo“. Zdravnik jej je takoj napravil listič. Za njo je prišla njena znanaka gospa S. z dečkom. — Ker se ni mogla spomniti, kako se pravi po italijanski otroški vrtec, prosil jo B., naj pove. Ko zdravnik sliši slovensko govorico — ta zdravnik ima posla tudi na slovenski šoli — vzroji in jezno vpraša, v kakšen vrtec misli vpisati ga S. hčerko. Ta odgovori, da v slovenski. Tedaj se zdravnik obrne in jezno odgovori, da občina ne plačuje zdravnika za slovenske šole. Ga B., ne bodi lena, ga zavrne, češ „saj ste napravili meni, saj smo tudi mi občinarji, ki plačujemo vse potrebne in nepotrebne doklade“. Zdravnik: „Kam pa daste vi svojega dečka?“ Ga B.: V slovenski vrtec. Tedaj zdravnik pograbi že spisani listek iz rok g. B., ga raztrže, vrže na mizo ter udari s svojo jezo po njem.

Ga B., presenečena po tem lepem činu 2000-letne kulture dr. Steindlerja, je vprašala: „Kam naj grem sedaj po listek?“ — Zdravnik je arogantno odgovoril: „Ne vem!“

Tudi mi vprašamo sl. magistrat, v prvi vrsti pa slovenske člane dež. odbora, da nam povedo, kje bi dobili svojih pravic. Malo lekcijo dr. Steindlerju preskrbimo že mi starši slovenskih učencev svetovlanske slovenske šole. Pri pregledovanju otrok ga zagotavljamo, da bo moral z vsemi govoriti v njemu tako dragi slovenščini. V takih slučajih in stakimi ljudmi je vsaka obzirnost-strahopetnost in greh.

„Česka banka“ v Pragi pošilja slovenskim strankam v Trstu omote s Trieste na naslovni strani.

V notranjosti pa: N. N. v Trstu.

Pri nakupu prošpektov plačali ste prvo obroko v znesku — Kar smo — zahvaljujoč se vam — vzeli do znanja, in Vas naprosimo, nam, preko priljučene položnice v teku 30 dneh, še drugo obroko sicer K nakazati, potem vam bomo izročili zakonito izpostavljeni obročni list (Urkunde), primer katerega stopite precej v pravico do dobrih dohodnih srečk.

Slovenščina pa taka!

O zglajevanju dolžnosti črnovojnih zavezancev.

1. Na podlagi zakona od 10. maja 1894, drž. zak. št. 83, in § 20. zakona z dne 25. maja 1913, tičočega se zavoda za domobranstvo Tirolske in Predalpe, se morajo vsi črnovojni zavezanci, toliko oni, ki so že pripadali vojsku, vojnemu pomorstvu, deželni brambi (vštevši tudi njih nadomestne rezerve), ali orožništvu, kolikor oni, ki so za slučaj, da se črna vojska skliče, določeni za posebno službovanje, in katerim so se v ta namen podelile namembnice, ako bivajo v tržaški občini, če so pristojni ali ne, sledeče dati in po nastopnem redu osebno zglasti pri mestnem magistratu, in sicer pri občinski komisiji, ki bo poslovala v bivši policijski vojašnici v ulici Madonna del mare št. 13, od 9. ure predpoldne do 2. ure popoldne (ter prinesli s seboj izkaznico, t. j. črnovojniško prehodnico, namembnico, ali potrdilo o izstopu (izpustu) iz vojaške službe.

I. Pristojni v tržaško občino:
1. oktobra tisti z začetnimi črkami: A, B, C;
2. oktobra: D, E, F, G, H; 3. oktobra: I, K, L, M; 4. oktobra: N, O, P, Q, R;
6. oktobra: S, T; 7. oktobra: U, V, W, X, Y, Z.

II. Pristojni v druge občine:
8. oktobra tisti z začetnimi črkami: A, B, C;
9. oktobra: D, E, F, G, H; 10. oktobra: I, K, L, M; 11. oktobra: N, O, P, Q, R;
13. oktobra: S, T; 14. oktobra: U, V, W, X, Y, Z.

Tisti črnovojni zavezanci, kateri bi se radi važnih in utemeljenih vzrokov ne mogli predstaviti v določenem roku, morali se bodo zglasti v nastopnih dneh:

I. Pristojni v tržaško občino:
25. oktobra tisti z začetnimi črkami: A, B, C, D, E, F, G, H, I; 27. oktobra: K, L, M, N, O, P, Q; 28. oktobra: R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

II. Pristojni v druge občine:
29. oktobra tisti z začetnimi črkami: A, B, C, D, E, F, G, H, I; 30. oktobra: K, L, M, N, O, P, Q; 31. oktobra: R, S, T, U, V, W, X, Y, Z.

2. Zglašanje zavezani črnovojniki, ki nimajo svoje črnovojniške knjižice, ali druge vojaške izkaznice, morali bodo drugače dokazati svojo istovetnost s tem, da pokažejo krstni (rojstni) list, domovinski list, delavsko knjižico, namembnico itd.

3. Črnovojni zavezanci, ki se nahajajo v inozemstvu, izvršijo veljavno ali pisмено zglastev v času od 1. do 31. oktobra brez posebnega poziva pri c. k. reprezentativnem oblastvu (poslaništvu, zastopstvu, konzulatu itd.), ki ima svoj sedež v kraju prebivanja, ali temu najbližje.

4. Zavezanci zglašanju, ki mislijo, da so nesposobni za službo v orožju, ali za katerokoli drugo službo v črni vojski, bodo morali to naznaniti, kadar se zglašijo.

5. Zavezanci zglašanju, ki so preskrbljeni z dovolili za pomorsko potovanje, kakor tudi bolniki, ki niso sposobni za prevažanje, mogli se bodo zglasti pri občinski komisiji v zgoraj navedenih dneh po svojih pooblaščenih, in sicer ustno ali pisмено, izročivši izkaznico.

6. Pismena zglasila, katerim je priložiti črnovojniško knjižico, ali pa izkaznico, omenjeno pod točko 2, izvršiti bo s črnovojniško zglasilnico, ki se dobi brezplačno pri IX. oddelku mestnega magistrata, Via SS. Martiri št. 4, I. nadstropje, vrata št. 1.

7. Zglašanje zavezani, ki so se jim podelile namembnice, ali so oproščeni od službe v črni vojski, morajo to navesti v pismenem zglasilu.

8. Črnovojniški zavezanci, ki so državljanji ogrske krone in bivajo v tej občini, se morajo istotako zglasti v gori navedenih rokih.

9. Od dolžnosti zglašanja so odvezani samo tisti, ki so spoznani nesposobnim za orožje, in pri katerih je nesposobnost za službo v orožju v črni vojski potrjena v črnovojniški prehodnici, ali v kakem drugem dokazilu, v kolikor nimajo namembnic.

10. Črni vojski zavezanci, ki se ne zglašijo po predpisu, zapadejo globi do 200 kron.

Refleksije s pota! Prejeli smo: Minole praznike sem šel pogledat v lepo našo vipavsko dolino. Do Kobdila smo se vozili udobno, dasi je bil vlak napolnjen potnikov. Pot od Kobdila do Križa pri Gočah smo imeli za sopotnico neko mlado Gočanko, ki je v 4 letih, kar stanuje na Dunaju, že precj pozabila materin jezik, kar je sama obžalovala.

Medpotoma smo se divili obilici lepega rumenega grozdja in drugim pridelkom, ki vsi kažejo dobro leino. V zgornji

vipavski dolini ni bilo toče, izvzemši pas, ki ga je vzela od Podrage proti Vrabčam. — V ponedeljek smo se poslovili že ob 4.40 zjutraj v Podragi in šli ob levem bregu Vipave proti Brjam, kamor smo dospeli ob 10. Pot je krasna in vredna, da jo tržaški izletniki prehodijo. Videli bodo krasen kos naše zemlje. Polja in vinogradi obetajo našemu kmetu obilo plačila za njegov trud in pridnost, s katero obdeluje to krasno zemljo. Ker se mi je v Podragi reklo, da je Brje pokosila toča, sem se radovedno ogledoval po vzornih vinogradih, kjer je vse polno zlatorumenega grozdja, a o toči — niti sledi! Še 14 dni si žele vinogradniki lepega vremena, potem bo grozdje dozorelo.

Vina bo letos mnogo več, nego lani in bo tudi boljše, ker bo bolj sladko. Toča je pobila del Rihemberka in to največ pod železniško progo. Čakajoč na dohod vlaka, sem opazoval slovenske starše, ki so se vračali v Trst in v Gorico, spremljajoč mladi naraščaj. Z veseljem moram poročati, da so vsi govorili z otroci slovenski, česar nekdanj ni bilo. Le tako naprej Slovence in Slovenci! Naši otroci naj z nami govorijo le slovenski.

Vlak je prispeel. Imel je 8 min. zamude. Skočili smo k vozom za ljudi, a sprevedniki so nam kazali v neke vozove, ki so imeli široka vrata odprta na obe strani in pa po štiri okna pod streko, a ta zadnja so bila premrežena!

Ali tukaj, ali nič! — je vpil sprevednik in vsuli smo se v te moderne vozove, ki služijo običajno za — konje!

Gospodje so vlekli dame v raznobojnih oblekah v te vozove, kar je vzbujalo mnogo smeha in še več ogorčenja. Dame, uradniki, lovci in kmetje, vse je našlo prostora! Oni pa, ki se ni hotel voziti v elitnih konjskih vozovih — je ostal na kolodvoru!

Protesti pri naših železniških upravah ne izdajajo nič. Največ, kar bi se moglo, bi bilo, da bi se morda dobilo nekaj vozovne nazaj — ker konji plačujejo razmeroma manj! Vsako leto enkrat pa je vredno, da si človek privošča tak le „špas“; se vsaj pošteno razjezi in nasmeje!

Omeniti moram še, da so Vipavci in tudi Vipavke vsi navdušeni za tržaške in sedaj tudi za goriške Slovence. Vse se zanima za naše narodne boje, česar nekdanj ni bilo. Lord.

V opomin in svarilo. S Proseka nam pišejo: G. Ivana Ferfoljo, polirja, opozarjamo tem potom, naj enkrat za vselej odneha od svojega provokatoričnega vedenja in žaljenja z laškimi izzivnimi popevkami, ker bi ga, v nasprotnem slučaju, lahko doletelo kaj podobnega, kar se je zgodilo sivočasno njegovemu bratrancu. Ako ima kaj soli v glavi in ako ga ni zapustil spomin, bo že vedel, kaj je bilo tedaj.

Sicer ga moramo vprašati vnovič, je-li postavljen in plačan za nadziranje cest, ali pa v to, da hodi dražiti in loviti ljudi za kamoro?!

Obveščen je. Naj pazi torej!

Višek nesramnosti. V četrtek popoldne sem se nahajal slučajno v kavarni „Mignerva“. Kar se prikaže pri vratih neko ženšče, ki prodaja „Piccolove“ izvode. Natakari priteče hitro in jej okupi par „Piccolov“. Sedaj vstane nekdo, ki je sedel pri bližnji mizi, in jo vpraša, če ima tudi „Edinost“. Kaj odgovori čedna babura? „Prav naglas zakriči v kavarno: „Che te andassi in malora con tutti i scialvi!“ In kaj je storil natakari na te kulturne besede? Nič! Smejale se je.... V slovenski kavarni se moramo dati žaliti na tak način! Ali ni to vredno najhujše graje?

Zaključek letošnjih sokolskih nastopov v tržaški sokolski župi prirediti „Skol“ na Proseku v nedeljo, dne 14. t. m., s svojim javnim nastopom na dvorišču g. Dragotina Starca. Kakor druga društva naše sokolske župe hoče pokazati tudi proseški „Skol“ sadove svojega dela v telovadnici, pokazati, da se v naši okolici vedno bolj širi pravo umevanje sokolske misli in nje važnosti za telesni in duševni razvoj naroda. Vabimo na obilno udeležbo. Na zdar!!

Vodstvo deške CM šole naznanja: Šolsko leto se začne v torek, dne 16. t. m. s šolsko mašo pri Sv. Jakobu ob 9 in v jezuitski cerkvi v ulici del Ronco (za razrede na Acquedotto) ob 8 zjutraj. Učenci od II. razreda naprej naj se zberejo pol ure prej v šolskih sobah. Po službi božji je redni pouk. Popoldne je za te razrede prosto. Učenci I. razreda pa naj pridejo v torek, dne 16. t. m., ob 3 popoldne v

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN PODRUŽNICA V TRSTU
via del Fontorosso 5. — via Nuova 16.
Vloge na knjižice 4 1/2 - 5% } po odpovedi
Premijne vloge 5% } nem roku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
po dogovoru najugodnejše.
VABIJE IN KAVIJE --- MENJALNICA.
Uradne ure od 9.—12.1/2, dop. in 2.1/2—5. pop.

spremljati staršev ali namestnikov v šolo, kjer ostanejo do 4. V sredo, dne 17. t. m., je ob 8 redni pouk v vseh razredih.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Fr. Oset iz Trbovelj znesek K 3'10, kateri se je nabral pri odborovi seji moške podružnice na predlog g. Feštjanja v spomin na vrliga mecena Babiča. G. Fran Marc, Štorje, je poslal 10 K, ki jih je dobil za šopek cvetlic pri veselju družbi v gostilni Dolgan.

Veliko skupščino so pozdravili z darovi: G. ravnatelj Ivan Hribar v Cerkljah 10 K, g. dr. K. Janežič, Volosko, udeležencem pozdrav, družbi K 10, g. asist. d. ž. Rupar 1 K, g. nadučitelj Fr. Orel, Korte-Portoroso 5 K, župnik s Koroškega 5 K, ženska podružnica CMD v Trstu 200 K, g. dr. Tičar, Kranjska gora 10 K, Neimenovan za 1 kameno 200 K, Neimenovan 200 K, Tridentinski Slovenci na račun kamna 50 K, mladence Lavra Pogačnik, Minka Šilbar in Minka Učakar v Moravčah 11 K, CM podružnica v Rocoli pri Trstu 15 K, č. g. Fr. Treiber, župnik St. Rupert 10 K, g. L. Fürsager, Radovljica 2 K, g. Ivan Breznik, posestnik v Kamniku 200 K pokroviteljstvo.

Kjer sodeluje pri CM priredbah g. Ana Podkrajškova, vzele in povsod je uspeh. Na veliki skupščini v Domžalah si je pridobila za svoje sodelovanje vsestransko priznanje. Tu javljamo, da je samo za prodane razglednice izročila družbi izkupiček 50 20 K. Živio!

Na veliki skupščini v Domžalah je nabrala g. dč. Gizela Majhen v gostilni pri „Kebur“ 12 K, danar je izročil družbi g. Kovač.

Ker sta se peljali v III. razredu k skupščini v Domžale, mesto v II. izročili sta Družbi po 1 K, g. a. Franja dr. Tavčarjeva in g. dč. Milka Mančkova. Kdo je dolžan še 1 K istim povodom?

Vse priznanje gg. gostilničarjem v Domžalah! Muogostevlini skupščinarji in prijatelji CM družbe so bili tako s postrežbo, kakor s cenami v gostilnah v Domžalah zelo zadovoljni. Posebno smo občudovali veliko točnost in vztrajnost v gostilni Kuhar-Sickarjevi. — Redka je taka gostilničarica in gospodinja, kakor gospa Slokarjeva.

Vpisovanje v ofroške vrte CMD se vrši:

Pri Sv. Ivanu: dne 14. in 15. t. m. od 9 do 12 dop.

Pri Sv. Jakobu: dne 15. in 16. t. m. od 9 dop. do 1 pop.

V ške dnu: dne 14. t. m. od 9 do 12 dop., dne 15. in 16. od 9 do 12 dop. in od 3 do 6 pop.

Na Vrdeci: dne 13., 15. in 16. t. m. od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop.

V Rojani: dne 15. in 16. t. m. od 9 do 12 dop. in od 3 do 4 pop. Vrtec bo vodila nova vrtnarica g. dč. Rekarjeva in poskrbljeno bo, da res potrebni otroci dobe popoldansko hrano.

Za vpis je potreben rojstni list ali izpisek iz rojstne matice anagrafičnega urada, izročevalo o cepljenih kozah in o zdravju oči.

Slavnost „Narodnega doma“ pri Sv. Ivanu. Dne 21. septembra bodo proslavljali Svetolvančani desetletnico postavitve svojega „Nar.“ doma. Zelo pomembno je za nas to slavlje, ker ob tej priliki se nam obrača spomin nazaj v čase, ko so našli, sedaj že oslavljeni možje, začeli našo ljudstvo probujati k narodni zavesti ter mu vzbujati smisel za napredek in kulturo. Šli so na delo in začeli ljuti boj proti našemu narodnemu sovražniku, ki je naše nezavedno ljudstvo zaničeval in izkoriščal ter nam pretil, da nas pogubi v kratkem času. Njih težko, a neumorno in vztrajno delo nam je postavilo lepo stavbo našega „Nar. doma“, katerega so oni sezidali z idealnim namenom, da bi Svetolvančanom postal središče narodnega življenja, središče kulturnega in prosvetnega delovanja v našem Sv. Ivanu.

In res, mnogo dela, ki je bilo v korist in prosih našega ljudstva in tržaškega Slovenstva sploh, se je izvršilo od tedaj pod streho te naše lepe stavbe. Lepo število narodnih društev je našlo tu svoje zavetišče in nemoteno delovalo v doseg svojega namena, kar bi jim brez „Nar. doma“ ne bilo mogoče. Tudi drugim društvom iz mesta in okolice je naš „Narodni dom“ pripomogel do marsikakega uspeha.

Res je tudi, da nismo dosegli vsega, kar bi bilo treba. Niso se udeležili vsi lepi načrti in niso se udeležila vsa idealna pričakovanja naših narodnih boriteljev. Tega si ne smemo prikrivati, a tudi poguma nam ne sme to jemati. Kar se je doseglo, je veliko in dovolj, da nam daje poguma za nadaljnje vztrajno delo.

Pridite torej na slavnost vi stari, da si ob tej priliki priključite spomine iz minole dobe in da najdete zadoščenja za svoje trdo delo.

Pridite tudi vi mladi, da si nabereite poguma in veselja do dela, s katerim nastopite dedščino starih in izvršite to, kar se ni dosedaj še izvršilo in kar nar nam je treba izvršiti.

Pridite vsi tržaški in okoliščanski Slovenci, da bo vlivalo navdušenja v naša srca — naše veliko število.

Menda ga ni slovenskega očeta, ki bi le trenotek pomišljal, vpisati svojo dečo v slovenske šole. Če bi se pa res našel kak nedolčen, naj so mu naslednje vrstice v svarilen zgled. V Kolonji biva neka slovenska družina, obstoječa iz staršev in štirih sinov, katerih najmlajši ima 8, najstarejši pa 15 let. Oče in mati sta Slovenca, pa vendar pohajajo trije sinovi laške šole, to so dva mlajša in starejši. Ostali je bil tako srečen, da je bil vpisan v slovensko šolo. Sedaj pa pogledajmo njihovo znanje. Starejši je napravil 9 razredov laške šole in ne zna sedaj ne pravilno italijanski, ne slovenski in ne nemški, ker doma govori slovensko, v šoli se uči laški in pa mrvico nemški. Enako se godi ostalim, ki so v italijanski šoli. Ko odrastejo, bodo dolžni starše, da ne znajo nobenega jezika pravilno in popolnoma. Tisti pa, ki je v slovenski šoli, bo letos vstopil iz tukajšnje pripravnice v gimnazijo in zna vse tri jezike pravilno govoriti in pisati. In to se je naučil v petih razredih slovenske šole. Ali ni to dovolj jasan dokaz, koliko veljajo naše šole?

Vpisovanje v CM šole se je vršilo v jesenskem terminu minole tri dni. Naval na šolo je bil velik, mnogo otrok je bilo odklonjenih, ker ni prostora, posebno na Acquedottu. Vpisanih je za prvi razred pri Sv. Jakobu 95, na Acquedottu pa 74 dečkov, torej skupaj novincev 169. Za višje razrede je sprejetih 15 dečkov pri Sv. Jakobu in 21 na Acquedottu. Skupno število na deški šoli sprejetih novih učencev je torej 205. Mnogo učencev je vodstvo moralo odkloniti, posebno iz okolice za višje razrede, ker ni prostora. Seveda stem vpisovanje še ni končano, ker se mnogo otrok oglasi še prve šolske dni, tako da bo treba v več razredih uvesti polnoven pouk. Podatke o vpisovanju na obeh dekliških šolah priobčimo pozneje, a že sedaj se lahko pove, da je tudi tam naval velik. Število vseh otrok CM šol bo letos nad 2000, tako da bo za sedaj določenih 36 razredov premalo za to ogromno množino otrok.

Slovenska trgovska šola v Trstu (s pravico javnosti). IV. šolsko leto. Vpisovanje se vrši dne 16. in 17. t. m. od 9 do 12 dop. in 3 do 6 pop. v novih prostorih, ul. Stadion 21 I. V I. letniku se sprejemajo učenci z absolvirano meščansko ali nižjo srednjo šolo ali 8razredno ljudsko šolo ali z dovršenim pripravilajnim tečajem na trgovskih šolah. Kdor nima te predizobrazbe, lahko dela sprejemni izpit iz sledečih predmetov: slovenščine, računstva in geometrijskega oblikoslovja, zemljepisja, prirodopisa in fizike. Zahteva se za vse dovršeno 14. leto starosti. V II. letniku vstopijo lahko absolventje I. letnika na drugih trgovskih šolah.

V pripravilajni letniku se sprejemajo učenci, ki so dovršili vsaj I. razred kake srednje ali meščanske šole ali 6. razred ljudskih šol in ki so vsaj 13 let stari. Solnina znaša za I. in II. letnik K 200, plačljivih v mesečnih obrokih po K 20, za pripravilajni letnik K 80, ravnotako plačljivih v obrokih. Revni učenci se lahko deloma ali povsem oproste šolnine.

Na novo vstopajoči učenci naj prinesejo seboj zadnje šolsko spričevalo, rojstni list in zdravniški izpisek o cepljenju koz in o očeh, ter plačajo vpisnine K 5, prispevka za učila K 4. Učenci, ki že pripadajo zavodu, plačajo le prispevek za učila.

Ako se oglasi vsaj 20 dečkov z absolvirano meščansko ali kako tej podobno in enakovredno šolo, se odpre tudi dekliška trgovska šola. Če se pa to število ne doseže, se uvrste učence, kakor lanske leto, v deški razred. Solnina znaša K 20 mesečnih, katere pa učence ne morejo biti oproščene.

Šola nudi poleg temeljite strokovne izobrazbe zlasti tudi obširen pouk v nemškem in italijanskem jeziku, in njena izpričevala so vsled pravice javnosti enakovredna podobnim državnim šolam.

Ravnateljstvo.

Kaj pa to? Včeraj, dne 13. t. m., sem poslal svojo ženo na anagrafični urad, naj jej napravi izpisek iz rojstne matice za vpis mojega sina Cirila v šolo. Najprej so vprašali, kako šolo bo obiskoval otrok. Ko je doličenemu uradniku razložila, da slovensko, jo je nahlulil, da oni niso obvezani izdajati izpiskov iz rojstne matice za otroke, ki ne obiskujejo italijanskih šol, potem pa jo je odslavlil, ne da bila kaj opravila.

Vprašam pa še, kdo je koga pooblastil na navedenem uradu, da so svoječasno znali tako pravilno prekrstiti mojega sina Mirka v „Pacifica“, vsled česar sem se moral trikrat zagovarjati pri namestništvem svetniku?

Josip Bizjak.

Dobi'ke efektne loterije „Splošnega slovenskega ženskega društva“ v Ljubljani je dvigniti do 15. vinotoka t. l. v umetniškem paviljonu g. Jakopiča (vhod od zadaj) ob ponedelkih in četrkih med 3/5 do 6 popoldne. Opozarja se, da do tega roka nedvigljeni dobiki pripadejo v prid loterijskega namena.

Glasbena šola Šentjakobske „Čitalnice“ se odpre dne 1. oktobra. Vpisovanje je danes, v nedeljo, od 10 do 12 popoldne v „Čitalnici“, Campo S. Giacomo št. 5, I., kjer se dobe tudi potrebna pojasnila.

SVOJI K SVOJIM!

SVOJI K SVOJIM!

Nova trgovina moškega blaga
JOSIP SPEHAR - TRST
ulica Santa Caterina št. 9 - Piazza Nuova
je bogato založena z najlepšim in najnovejšim moškim blagom za pomlad po zmernih cenah.
SPECIJALITETA ANGLEŠKEGA BLAGA.

Fratelli Rauber

Trst, ulica Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta
potrebščin za sedlarje.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Trst, via S. Caterina št. 1.

Zdravnik na notranje (splošne) bolezni
8-9 in 2-3 in specijalist na kožne in
vredne (splošne) bolezni: 11%—1 in 7—7%

TVRDKA

Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST
je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

bicikljev in pridevkov z mehnično delavnico vred iz ulice Ponterosso št. 4
v ulico Campanile št. 19

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal ul. Nuova-S. Caterina

Nov prihod volnenega blaga za moške in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice.

Svilnina in okraski zadnje novosti velik izbor izgotovljenega perila in na metro, spodnje srajce moderaci.

Vezanine in drobnarije, preproge, zavese, triži po izjemno nizkih cenah.

Neverjetno! Krčmarji pozor!!

Fino olje po 96 vin. liter dostavlja na dom
slov. tvrdka A. Furlan

Trst, ulica Giulia št. 72.

Specijaliteta: namizno oljčno olje iz krajev Lucca, Nizza in Marsilja. Posebno priporoča pravo milo za perilo; vinski kis. Poštne odpošiljave! Poštne odpošiljave!

ARTURO MODRICKY

Prodajalnica manuf. blaga in drobnih predmetov

Trst, ul. Belvedere 33.

Zaloga perila, zefirjev, batistov, perkala, trojnika, steznikov, naprsnikov, spodnjih srajc vseh kakovosti in cen, ovratnic, ovratnikov, manšet, srajc, dežnikov, čipk, trakov in drobnarij v popolni izbiri.

J E S E N S K E

novosti za ženske in moške obleke in vse v to stroko spadajoče se dobi v največji slovenski trgovini

Križmančič & Breščak

Trst, ulica Nuova št. 37.

Vestna, točna postrežba.

□ □ **Zahtevajte vzorce, ki so poštne prosti.**

Hermangild Zrocca

Trst, ul. Barriera vecchia 8

ima

veliko za logo mrtvaških predmetov.

Venci od porcelana in blazov vaznih z modro zico, od umetnih cvetov s travo in napisi. Silke na porcelanastih ploščah za grobne spomenike. Najnižje konkurenčne cene.

Zobozdravnik

dr. Hinko Dolenc

se je preselil iz ulice Sv. Lazarja

v ulico Valdirivo št. 27.

Ordinira in sprejema od 9—1, 3—4.

□ □ **Dvigalnik na raspolago.**

Preselitev trgovine.

Naznanjam slavn. občinstvu v mestu in na deželi, da sem preselil svojo trgovino jestvin

iz ulice Campo S. Giacomo št. 20 v leto ulico št. 18.

in se uljudno priporočam za obilen obisk. Z odličnim spoštovanjem **Vek. Štepančič.**

RESTAVRACIJA

AURORA

Trst, ulica Carducci št. 13.

Vsak večer od 7. do polnoči
velik koncert

I. slov. tamburaškega društva

„BOCCACCIO“

pod priznanim ravnateljstvom g. F. MARŠA.

6 gospodičen. 2 gospoda.

Opozarja se slavno občinstvo na umetniško izvajanje narodnega sporeda. Izvrsne pevske točke.

Ob nedeljah in praznikih Matinee.

: VSTOPNINA PROSTA. :

Za mnogobrojen obisk se priporoča

JOSIP DOMINES.

Poleg renomiranega Goessovega piva se toči pivo Reuchel-Bräu iz Kulmbacha.

URADNIKOM

aktivnim vseh kategorij, profesorjem in učiteljem, katerih neobremenjena služnina znaša najmanj K 2300.— na leto, dalje penzionistom, ki imajo vsaj kron 1400.— pokojnine, dovoljuje **posojila** na podlagi življenjskega zavarovanja, proti zaznambi na služnino, oziroma pokojnino na prvem mestu in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30 letno amortizacijsko dobo

„Slavija“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi. — Podrobna pojasnila daje brezplačno „Generalni zastop bank“ „Slavija“ v Ljubljani.

Ivan Žnidarčič
trgovina jestvin in kolonijalnega blaga
TRST, ulica Belvedere št. 17.

P. N. Tem potom Vam uljudno raznanjam, da predelam svojo zgoraj navedeno trgovino jestvin in kolonijalnega blaga, ki obstoji že dolgo let v ulici Belvedere št. 17, z dnem 18. septembra t. l.

v isto ulico št. 19.

Trgovina bo vsa prenovljena in vedno dobro oskrbljena z blagom prve vrste. — Priporočujoča se za obilne obiske, kakor d. sedaj, se beležim z odličnim spoštovanjem

Vekoslava ud. Žnidarčič.

Denarja ni.

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znakov po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič,

Ilirska Bistrica — KRAJSKO.

ZDRAVNIK

Med. Dr. Karol Perničič

ordinira od 11—12

Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Josip Zavadlal

Trst, ulica Marco Polo 6.
Priporoča cenj. občinstvu

svojo pekarno

Večkrat na dan svež kruh. Prodaja se moka iz prvih mlinov. Likeri in vino v steklenicah.

G. de VECCHI

naslednik A. FONDA,
Trst, ulica del Bosco št. 17.
Zaloga sena, krme in otrobov.
Seno I. slama, ogerako seno, beneški otrobi, otrobi št. 84.

Oes. kr. priv.

Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt

(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in rezerva 243.000.000 kron).

PODRUŽNICA V TRSTU

Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopije)

sprejme v svoje

jeklene varnostne celice

zdelane od svetovne trdnosti Arnheim v Berlinu, zavarovane proti požaru in vlomom, pohrane in spravljane vrednot, kakor tudi samo pohrane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

varnostne škrabice (safes): različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednotni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti, kakor stranke vzajemno z banko.)

Uprava in shranba vrednosti v lastnih celicah na razpolago.

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema

hranilne vloge na knjižice

in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila

po 3 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zmagam na šrobanju.

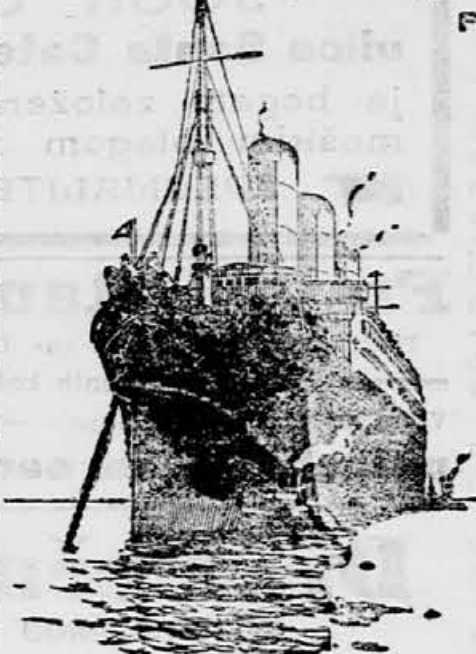
Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie).

Prevažanje oseb v vse dele sveta.

Hamburg—New York
Boulogne—New York; Cherbourg—New York; Southampton—New York.

Hamburg—Philadelphia
Hamburg—Boston
Hamburg—Kanada
Hamburg—Kuba
Hamburg—Meksika
Hamburg—Brazilija
Hamburg—Argentina
Hamburg—Zapadna Indija
Hamburg—Čile
Hamburg—Peru
Hamburg—Afrika

Zabavne vožnje

s posebno v to svrhu napravljenimi parniki.
Potovanja okrog sveta Potovanja na severni rt
Potovanja v Indijo Potovanja v Islandijo
Potovanja v ožjenti Potovanja v zap. Indijo
Vožnje po Nilu.

Ravnokar je stopil v službo turbinski pešni brzoparnik

„Imperator“

največja ladja sveta.

Dolgot 910 čevljev, širokost 98 čevljev, globočina 83 čevljev, 50000 ton obsega.

Vožnja traja: **Hamburg—New York sedem dni.**

Štirje vijaki. Popolnoma mirna vožnja.

Prednosti:

Prva kabina. Brez postelj zao vrh druge, sobe v velikosti in opremljeni kakor sobe na kopnem, 119 sob z lastno kopalnico in toaletno, v prvi kabini skupno 180 kopalnih sob, poleg tega tudi elektrone in turke kopeli v vseh sobah tekoča gorila in mrzla voda, 3 dvigala, promenadni krovi v pol kila, dolgoti, velika plesna in slavnostna dvorana, restavracija Ritz-Cariton, velika plesalna dvorana, obedna dvorana, palov vrt, Grill-prostor, plesna in bračna dvorana, telovadnica, kadinski salon, salon za cigarete in otro ko igrališče.

Druga kabina. Velike sobe za 2, 3 in 4 osebe, z elektrone, turke, elektronske zvonce, umivalniki in omari za obleke, jedilni salon za 254 oseb, zabavni salon, lopa, plesna soba, kadinski salon, telovadnica, dvigala, prostori sprejemalni krovi, 20 elegantnih košaric z bonami.

Treća kabina. Sobe za dva in štiri osebe z umivalnikom in elektr. razsvetljavo, jedilnice za 43 oseb, zabavni salon, kadinski salon, kuhinja, promenadni krov, 17 kopalnih sob z bonami.

Prospekti brezplačno in poštino prosto.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilungs Personenvverkehr, Hamburg.

Zastopnik v Trstu: Glavna agentura za Primorsko. Ulica Porporella št. 1.

A. SBOGAR

kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnice za likeriranje, posrebovanje, bakranje itd. št. 14.
Trst, Via Gastano Desizzetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.
Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in benzin, sesaljske, živalne stroje, motocikle, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave na električno razsvetljavo, električne motorje in vdrigovalnice, električne zvonce, telefone in vsako delo elektrotehniško. - Zaloga žarila, stekla za gas in elektrike in drugih predmetov.

PALMA

Prosim samo podpetnik **Palma** ki je med vsemi najtrpežnejši !!!

ODLIKOVANA

tržaška prodajalna obuval

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn. različnih izborov najfinjših modskih in športnih obuval po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcaif s trakovi . . . po K 10.—
Usnje Boxcaif z elastiko . . . po K 10.—
Usnje Boxcaif oblika Derby . . . po K 10.—
Usnje Boxcaif z zapornami Triumph po K 10.—
Enaki za dečke 1 K manj. - Vsakov. blago I. vrste
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Od danes naprej

v mesnici

JOSIPA ZOBEC

Rojan, ulica Apiari šte. 5
se prodaja goveje meso po K 136, goveje stegno po K 176, brez kosti po K 232. — Teletina po K 160 in 180.

70.000 hektolitrov

za eksport popolnoma odležanega češkega

budjejeviškega piva

lahkega, aromatičnega, bogatega na naravnem kislu ima vedno na razpolago v svojih velikanskih kletah

Ceška delniška pivovarna v Čeških Budjejevicah

Največja slov. eksportna tovarna piva. Pokusite v hotelu „Balkan“ v Trstu.

Tranzitno skladišče za Istro in Dalmacijo:

Tvrčka Bogumil Poška, Trst, ul. Valdirlvo 4.

Revmatizem, trganje, nevralgije in ozebkov

blazi bolečine, pri trganju odstranjuje otekline ter napravi ude zopet gibčne, odstranjuje nadalje neprijeten občutek mraza, za drgnjenje, masažo, obkladke in kopelji pripravi

CONTRHEUMAN

Besedna znamka zavarovana. Pazite na ime izdelka in izdelovalca.

Tudi če se ga dlje časa uporablja nima nikakih škodljivih učinkov, zato bolji nego do sedaj razbljeni narkotični izdelki. 1 cevka 1 krono.

Po pošti proti naprej poslanemu znesku 1 cevka K 150
5 cevk „5“ franko.
10 cevk „9“ —
Izdelovanje in glavno skladišče:

LEKARNA B. FRAGNER
c. k. dvorni zalagatelj PRAGA III, 203.
Zaloge po lekarnah.

Avstrijska paroplovna del. družba „Dalmatia“

vzdržuje sledeče glavne proge:

Trst-Metković A. (poštna).
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri pop.
Povratak vsako soboto ob 6.30 uri jutraj.
Trst-Metković B. (poštna).
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne.
Povratak v torek ob 6.30 uri jutraj.
Trst-Metković C. (poštna).
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6.30 uri jutraj.
Trst-Korčula (poštna).
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne.
Povratak v ponedeljek ob 6.30 uri jutraj.
Trst-Sibenik (poštna).
Odhod iz Trsta v sredo ob 5. uri popoldne.
Povratak v četrtek ob 6. uri jutraj.
Trst-Makarska (trgovska).
Odhod iz Trsta vsako soboto ob 7. popoldne.
Povratak vsaki četrtek ob 7.15 pop.
Trst-Vie (trgovska).
Odhod iz Trsta v sredo ob 6. popoldne.
Povratak vsak ponedeljek ob 7.15 popoldne.
Zveza z Metkovićem v vlaku v Mostar in Sarajevo.
Družba vzdržuje tudi 26 stranskih prog v Dalmaciji.
Vožnji redi se morejo dobiti brezplačno pri vsakem družbenem zastopništvu.

Ges. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

ustanovljena leta 1838.

Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju, strelu in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini z vlomom.
Zavarovanja pošiljatev na morju in na suhem.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejših kombinacijah.

Delniška glavnica in rezerve dne 31. decembra 1912 K 175.540.187-98.
Stanje zavarovalne glavnice na življenje (31. 12. 1912) K 534.593.429-80.

Odkar obstoja družba, je bilo v vseh branah izplačano na škodah K 758.460.366-88.
Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstrie ter na morju.

Najboljši in najpopolnejši glasovirji in pianini

se vkupijo najceneje proti takojšnjem uplačilu ali na najmanjše mesečne obroke (tudi za provincije) samo naravnost od tvornicarja

Henrika BREMITZ

c. kr. dvornem založniku
v Trstu, ulica Tor S. Pietro 2 (Belvedere)
Svetovna razstava v Parizu 1900 najvišje odlikovanje Avstro-Ogrske za glasovirje.
— Katalogi in kondite, gratis in franke. —

Pekarna in sladničarna MIKUSCH

Izdeluje kruh z zdravim higijeničnim elektr. strojem
Trst - Piazza S. Francesco d'Assisi 7.
Prodaja moka I. vrste, sladčice in prepečenec, (biskoti) najboljših vrst, velika izbira bombonov za otroke, svež kruh trikrat na dan, buteljke, fina, desertna vina, dalmatinska in istrska vina z razprodajanjem pive v steklenicah. Zalagatelj zadruge c. kr. državnih uradnikov. Državnim uradnikom 5% popust.

SREČKE

razredne loterije

se dobijo na prodaj v

TISKARNI LLOYD, Trst

ulica Borsa št. 3. Tergesteo (mezzanino).

Nabiralnica c. kr. razredne loterije

odprta nepretrgano od 8 predp. do 8 zv.

Tajniško poročilo

na glavni skupščini CMD v Domžalah
dne 8. septembra t. l.

Glavni tajnik CMD, dr. Janko Šlenger, je podal na glavni skupščini sledeče poročilo:

Slavna skupščina!

Najvažnejši dogodek v kroniki naše šolske družbe od lanske glavne skupščine je slovesna otvoritev nove slovenske šole pri Sv. Jakobu v Trstu dne 12. oktobra. Š to veličastno palačo, ki odgovarja vsem modernim pedagoškim in higijeničnim zahtevam, je Družba najdostojneje proslavila svoje 25letno delovanje med tržaškimi Slovenci. Da je danes ob Adrij nov rod, navdušen, zaveden, delaven, to je v prvi vrsti njena zasluga; Družba je bila njegova rešiteljica, katere se tudi ob vsaki priliki hvaležno spominja. Skromni so bili početki: s 74 učenci se je leta 1888. otvoril prvi razred, s 1722 učenci v 31 razredih so zaključile letos tržaške šole svoje šolsko leto! Koliko tisoč slovenskih otrok je bilo v tem prvem četrtstoletju rešenih narodne smrti! — S tem še delo Družbe v Trstu seveda ni končano. S pričetkom prihodnjega šolskega leta se razširijo družbene šole za štiri razrede, tako, da bomo imeli na Acquedotto popolno petrazredno deško šolo, ki naj dobi sčasoma samostojnega vodjo; na dekliški šoli na Acquedotto se otvori 7. razred. Z osmim razredom l. 1914/15 bo torej meščanska šola v bistvu dosežena. Velikansko breme je učna uprava Družbi vsaj nekoliko olajšala s tem, da je izmed 37 tržaških učnih moči prevzela do sedaj 15 v državno službo. — Tržaški otroški vrtci so prenapolnjeni. Novo zavetišče naši nežni deci se je slovesno otvorilo dne 15. septembra 1912. pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji, letošnjo jesen se otvori v ulici de Amicis nov družbeni vrtec. Tako bo imela Družba v Trstu in njegovi okolici osem vrtcev.

Ugodno se razvija družbino šolstvo tudi na Goriškem. Mešana dvorazrednica v Krmnu je dobila začetkom minolega šolskega leta pravico javnosti in enako pred kratkim družbina dvorazrednica na Blanci v Gorici. Tako imajo torej vsi družbini zavodi pravico javnosti razen naše štirirazrednice v St. Rupertu pri Velikovu. S to šolo smo zapustili solnčni jug, kjer rodi narodova požrtvovalnost in vztrajna rodoljubna delavnost lepe sadove, ter stopili na mračno, tužno severno mejo Slovenstva. Edino svetlo točko lahko imenujemo dvorazrednico na Muti, ki je naša trdna postojanka kljub sovražnemu navalu. S Koroške prihajajo le žalostni glasovi. „Šolske razmere na Koroškem“, „Iz koroškega vilajeta“ itd., tako se glasijo običajne rubrike v našem narodnem časopisu, ki nam odkrivajo uničevalno delo deželnega šolskega sveta nad Slovenci, kjer so bili zavedni starši kaznovani, ker so se drznili zahtevati, da naj se poučuje njih deca v maternem slovenskem jeziku. Križev pot v zadevi stavbenega dovoljenja nameravane slovenske šole v Vodičji vasi še ni končan, in bogve, ako kdaj dočkamo njegov konec. Nič manjše „naklonjenosti“ nam ne izkazuje občinski zastop v Studencih pri Mariboru, ki nam navzlic interpelacijam in prizivom ne dovoli na lastne stroške za lastne otroke zgraditi šole. Mnogo truda še čaka družbino vodstvo in rodoljube ob meji, predno bomo mogli zreti svoje načrte vsaj deloma uresničene.

Letos je Družba vzdrževala 8 šol z 42 razredi, katere je obiskovalo ob sklepu minolega leta 955 dečkov in 1251 deklic, skupno 2206 otrok, torej 309 otrok več, kakor lani. Na teh zavodih je poučevalo 23 učnih moči, med temi je bilo posvetnih 18 učiteljev in 20 učiteljic, 5 redovnic in 10 katehetov. Učne uspehe lahko imenujemo ugodne, kajti za višji razred sposobnih je bilo 1761 učencev, nesposobnih 344.

Otroških vrtcev je štela Družba 20, izmed katerih jih je vzdrževala 19. Koncem šolskega leta jih je obiskovalo 696 dečkov in 790 deklic, skupno 1486 otrok, kar znači 78 otrok prirastka od lani. Šolskih vrtnaric je bilo 20, med temi 1 rednica. Potemtakem je Družba sv. Cirila in Metoda reševala v minolem šolskem letu 3692 slovenskih otrok ter vršila s tem veliko narodno delo. Klevetniki in sovražniki družbe, pri teh številkah območnite, ako vam bije le še najmanjša žilica za svoj narod, ako vam politična strast ni popolnoma zastrupila srca!

Da je moglo vodstvo vršiti svojo vzvišeno nalogo in razpolagati s potrebnimi sredstvi, to je v prvi vrsti zasluga družbinih podružnic, ki so z neznatnimi izjemami pridno delovale. Na Kranjskem se je ustanovila od lanske glavne skupščine le ena nova podružnica, namreč za Zalog-Vevče in okolico, ki pa je tako jaka po številu članov in po intenzivnem delovanju, da odtehta par drugih. Sploh bo snovanje novih podružnic na Kranjskem kmalu zaključeno, ker se je v zadnjih petih letih ustanovilo 45 novih podružnic. Le nekateri kraji na levem

bregu Save bi mogli dati še par novih podružnic, ko se politične razmere spremenijo. Skupno imamo torej na Kranjskem 107 podružnic z okrog 8000 člani.

Na Štajerskem se je ustanovilo 15 novih podružnic; posebno živahno življenje ob vzhodni jezikovni meji obljubuje lepšo bodočnost. Sv. Jakob, Marija Snežna, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Trojica-Sv. Anton, St. Juri ob Ščavnici, Sv. Barbara-Sv. Martin-Vurberg... so najnovejše postojanke naše Družbe, trdnjave narodne zavesti v rajskih Slovenskih goricah. Najvzornjši sta podružnici Dol in Zidan most, ki štejeta po sto in več članov. Vseh podružnic na Štajerskem je danes 95 s približno 4800 člani.

Na Koroškem se število podružnic krči, a novih ni mogoče ustanoviti. Imamo sicer na papirju 10 podružnic, od teh pa jih deluje le sedem (Beljak, Blače, Borovlje, Celovec, Kotmaravas, Prevalje in Velikovec).

Na Goriškem je delovanje za našo narodno obrambo stalno živahno ter se stopnjuje. Ustanovile so se štiri nove podružnice, in sicer: Kostanjevica na Krasu, St. Peter pri Gorici, Pliskovica in Sovodnje. Posebno vzorni sta Pliskovica in St. Peter. Pliskovica, ki obsega le dve revni kraški vasi, ima več članov ter daja več dohodkov, kot marsikatero gorenjsko mesto. Samo v Gabrovici imajo 100 letnikov, dasi šteje vas le 500 prebivalcev; torej je vsak peti prebivalec Cirilometodar, kar znači prvenstvo na vsem Slovenskem. Vseh podružnic na Goriškem je danes 50 s približno 2800 člani.

V Trstu se je ustanovila nova podružnica za Kolonjo, tako, da je vseh podružnic 19 s približno 2800 člani.

V Istri, ki je na prvem mestu narodne požrtvovalnosti, so tri jako marljive podružnice. Tudi obe dunajski marljivo delujeta. — Število vse podružnice je torej naraslo na 286. Čeravno jih še mnogo za letos ni prijavilo števila svojih članov, vendar smemo reči, da šteje danes Družba nad 18.000 vrlih sotrudnic in sotrudnikov. Tu pa niso všteti naši ameriški rojaki, ki prav pridno prispevajo potom svojih samostojnih organizacij. Tudi v Bosni in na južnem Tirolskem živijo rojaki se redno spominjajo Družbe na svojih sestankih. Le redke so podružnice, ki so zaradi spremenjenih razmer začasno umolknele. Treba jih bo vzdržati iz spanja, ali pa jih razpustiti ter jih spojit s sosednjimi. Posebno marljive so bile letos podružnice s prirejanjem vesellic, cvetličnih dnevo, božičnic in narodnih zbirk za družbini praznik. V tem oziru gre prvenstvo kranjskim in primorskim podružnicam, a tudi štajerske so začele letos hvalevredno tekmovali. Posebno krasne in plodonosne so bile jubilejne proslave moške v Mariboru in Slovenjem gradcu ter šentlensarke v Slov. goricah. V bodoče naj razvijajo še večjo delavnost v razpečevanju narodnega blaga in v oskrbovanju družbinih nabiralnikov; v ogroženih krajih naj vplivajo na občine, da se povzdigne narodno šolstvo, predvsem pa naj poleg vesellic s predavanji budijo narodno zavest. Kar so drevesu veje in vejice, to so podružnice naši Družbi: njena moč, njen kras, njeno življenje!

Od lanske skupščine je družbi priraslo 28 novih pokroviteljnin in 75 obrambnih kamnov, in sicer 26 na Štajerskem, 23 na Kranjskem, 12 na Goriškem, 8 v Trstu, 1 na Koroškem in 5 zunanjih. Vseh pokroviteljev šteje Družba 616, za obrambni sklad pa je do danes vplačalo 724 prijavljenecv. — Ako pomislimo, da Nemci zbirajo že četrti milijon Roseggerjevega sklada, vidimo, da bo treba našo požrtvovalnost v tem oziru podvojiti, kajti brezobzirni boj zoper slovensko narodnost stopa z vso silo na dan; z ogromno glavnicco razpolagajo naši nasprotniki in tako se nadaljuje ponemčevanje naše severne meje, celo na Kranjskem sega Schulvereln brez ovire dalje, in Lega nazionala, ki šteje trikrat toliko članov, kakor naša Družba, ogroža nevarno slovanski jug. Naši nasprotniki nam kažejo pota — le v uspešnem obrambnem delu je rešitev in bodočnost našega naroda!

Slovensko ljudsko in strokovno šolstvo.

Poročilo g. Ivana Dimnika, učitelja šole CMD v Trstu, na kongresu narodnih strokovnih organizacij v Ljubljani.

Ljudsko šolstvo.

Dosedaj je bila navada, da se je slovensko šolstvo razmotrivalo večinoma le z majhinsko-šolskega stališča ali pa, da brez primerjav s tujim šolstvom ni bilo razprave. — danes hočem biti nekoliko izjemen in se omejim tesno in izključno le na slovensko šolstvo.

Naše ljudsko šolstvo bi moralo bazirati na avtonomiji občin z vsemi narodnimi pravicami, ki jim jih daje država.

Saj pravi člen XIX. drž. temelnega zakona: „Vsi narodi so v državi enakovredni, in vsak narod ima nedotakljivo

Zaloga moke prve vrste

M. TRUDEN - TRST

Telefon št. 231 - Riva Grumula št. 12. - Telefon št. 231

Zastopstvo in glavna zaloga

najfinjših vrst pšenične moke in kranjskih izdelkov poznane

valjčnega mline VINKO MAJDIČ v Kranju

Brzjavi: TRUDEN - TRST.

Brzjavi: TRUDEN - TRST.

Pekarna in odlikovana slaščičarna

M. STOPAR

Trst, ul. S. Giacomo 7 (Corso) s podružnico v ul. Farneto 6. Telefon 16 64 a.

SVOJI K SVOJIM!

Za birmo in ženitnine bogata izber konfektov, bombonier ter vsak dan svežih slaščic.

Ernesta Jregnan, Trst

Nicolò Cosciani

koncesioniran zobni tehnik

Trst, ulica Ponterosso 5, II.

vhod v ulici Nuova števil. 15

Je prevzel svoje delovanje.

Sprejema 9-12/2 in 2/2-7. Cene zmerno.

Ivan Hervatinov naslednik

JOSIP MASUTTI

Trst, ulica Barriera vecchia 11

priporoča c. občinstvu svojo novoprevzeto

trgovino jestvin in kolonij. blaga

Specijaliteta: kava vseh vrst in cen.

Ernesta Jregnan, Trst

ulica S. Lazarja števil. 17.

Skladišče kože vseh vrst črne in

rumene in črne za čevljarje in sedlarje z de-

lavnic gornjih delov čevljev (tomaje). Telesje

kože črne in rumene (Bokskalib). Voščila na

zajbolje vrste za barvane čevlje. Narocbe za

vse kraje deželo izvršuje točno in hitro

Nova trgovina modnih predmetov

za moške, ženske in otroke

v Trstu, ul. della Caserma 7 (blizu knjigarne Jos. Gorenjec, nasproti kavarni „Commercio“).

Velika zaloga klobukov, kap, čevljev, dežnikov, perila spodnjega perila, nogavic, rokavic, ročnih torbic in drugih predmetov po najnižjih cenah.

Velika zaloga in tovarna pohistva

ANDREJ JUG - TRST

Via S. Lucia 5-18

Via S. Lucia 5-18

BOGATA IN LEPA IZBERA FINEGA IN NAVADNEGA POHISTVA TAPETARJE

DELO SOLIDNO in vsakovrstnih malic. CENE ZMERNE

Veliko skladišče klobukov

dežnikov, bele in pisane srajce, izlask. platna žopnih rebcev, moških nogavic itd. itd.

K. CVENKEL Trst, Corso 32

Cene zmerno. - Postrežba točna in vestna

Narodna trgovina. Narodna trgovina.

IGNAZIO POTOČNIG

Trst, ul. Riborgo 28, vogal ul. Beccherie. (Podružnica, ul. Barriera vecchia 23.)

Velika zaloga oblek za moške in dečke. Specijaliteta: suknje alpapas, modre, črne in sive. Otroške obleke od K 3 naprej. Modre in rumene delavske obleke. Spodnje srajce in srajce vseh vrst. Velika zaloga blaga na meter ali obleke po meri, ki se izvršujejo najelegantneje in najsclidneje po najprimernejših cenah.

Železnato Kina-Vino Serravallo

za bolehnost in rekonvalescento

Prejzrača volje do jedi, strjuje železo in ojačuje tudi organizem

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh aličjih, kadar se je treba po boleznih ojačiti.

Odlikovane s 22 kolajnami na raznih razstavah in s nad 6000 zdravniškimi priporočili.

Izborni okus. Izborni okus.

Lekarna Serravallo - Trst

Ante Lisica

Trst, ul. Lazzaretto vecchio 36.
Zaloga dalmatinskih vin
 iz Visa in Poljice s priloženo gostilno.
 Gostilna v ul. Cas. Donadoni
 — ter gostilna —
 Campo S. Giacomo št. 15.
 Vino na debelo po ugodnih pogojih.
 Priporoča se cenj. občinstvu za obilen obisk.

SKLADIŠČE
 šivalnih strojev in koles
Luigi Gramaccini
 TRST, ulica Barriera vecchia št. 25.
 Cene dogovorljive. Plačilo na obroke.
 Sprejema se popraviljanje šivalnih strojev
 vsakega zistoma. Prodaja igel, olja in aparatov.
 Kupuje in prodaja že rabljene
 šivalne stroje. 601

Josip Gergič, Trst
 Roccol — Molino a vento št. 40
 Prodajalna čevljev
 vseh vrst za moške, ženske in otroke in
 zaloga usnja.
 Sprejema naročila po meri in popravila.
 Cene zmerne. Priporoča se za obilen obisk.

Andrej Purič
 kovač,
 Trst, ulica Media 6.
 Prevzema se vsakovrstno
 delo stavbenega kovača.

Francesco Buda, zlatar
 Trst, ulica Scalinata št. 1.
 Prodaja srebrnih in kovinskih ur, od
 4 kron dalje, uhani, prstani, verižice iz
 ameriškega dvojbe zlata izključno
 po priložnostnih cenah. Prodaja, ku
 puje in menjuje zlato, srebro in drago
 cenosti.
 Trdka BUDA more prodajati po neverjetno nizkih
 cenah, ker ne izdaja velikanskih svot za luksurijsne
 prostore, razsvetljavo itd. itd., kar mora končno vse
 plačevati kupovalec.

UMETNI ZOBJE
 Plombranje zobov.
Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
Dr. J. Cermák V. Tuscher
 zobozdravnik konces. zobni tehnik
TRST
 ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

HENRIK PREUER
 Trst, ulica S. Lazzaro 20.
 Tovarna pohištva iz bambusa,
 indijskega trsja in protja.
 Praktični in koristni darovi
 za vsako priložnost.

Elizabetina družba za
parne mline (Elisabeth
Dampf- und
Gesellschaft)
 Največje mlinsko podjetje v
 avstro-ogrski monarhiji. Pro
 dukcijska zmoglost: 22 mil.
 kg na leto, 55 vagonov na dan
 000
 GLAVNO ZASTOPSTVO:
Ferdinand Fürst, Trst
 ulica Miramar št. 21.
 000
 Žito in otrobi na debelo.

Prva jugoslovanska
 tovarna glasovirjev **Anton Pečar**
 Trst — via Farneto št. 42 — Trst.
 Izdeluje, popravlja, uglašuje, menjuje glasovirje, pianine itd.
 Delo točno. Cene nizke.

NEPRODİRNE PLAhte

za vozove, vagone, blago i. t. d.
 Obleke in plašči iz cerade. Volnene odeje in plahte za konje.

GIOV. SIVITZ, Trst

Telefon št. 18-83. ulica G. Galatti št. 8. Telefon št. 18-83.

Elixir kina in koka

sestavljeno. Vzbuja tek (apetit),
 pospešuje prebavljanje, izvr
 sten tonik živčnega sistema.
 Cena steklenici I K 60 st.
ZALOGA V LEKARNI GALENO
 ulica S. Cillino. - Telefon 20-76.

Trgovina razne

PERUTNINE

v bogati izbiri.
 Trst, ul. Campanile št. 15. - Tel. 759.
 Purani, goske, race, piščanci, štajerski in
 domači, pouhard. — DIVJAČINE: zajci, srna,
 jerebice, skakalne jerebice (keterni), fazani.
 Čajne masle in jajca.
 Vse po ceni, da se ni bati nikake konkurence.

Prodajalnice ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)
 Trst (nasproti prejšnje
 prodaj. D. Vekjeta) **Corso št. 36.**
 Bogati izbor stanišne, srebrne, drago
 cenosti in drugih ur. Kupuje in menja stare
 sile in tudi srebro s novimi predmeti.
 Sprejema naročila in popravila vsakovrstne
 stanišne, stanišne, kakor tudi druge ure.
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Pekarna in slaščičarna

Onorato Furlani

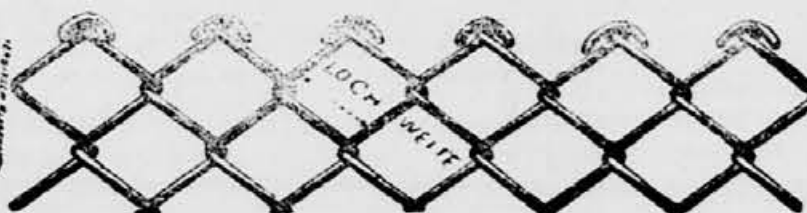
Trst, ulica della Guardia 24.
 Podružnica Vojaški trg (Piazza della
 Caserma) 4.
 Kruh večkrat na dan svež, različne
 moko, vse vrste bliskotov ter prodaja
 raznih vin in likerjev v steklenicah.

NAZNANILO.

Čast mi je naznaniti slav. občinstvu, da
 sem odprl popolnoma novo pekarno v
 ulici Caserma št. 11, katera je preskrbljena
 z vsakovrstnim blagom. Kruh vedno svež.
 Najfinejše vrste moko. Prepečenci, sla
 ščice, mrzle pijače, kakor tudi vino in likerji.
 Ujjudno se priporoča **ALOJZIJ GULJ**, (prej
 na trgu Caserma).

ŽELEZNE OGRAJE

za vile (dvorce), vrte, tovarne, dvorišča, prostora za temo itd.
 Ilustrovan katalog št. 104 brezplačno.

„Žična industrija alp
 skih dežel“ Ferd. Jer
 gitsch's Söhne
 Klagenfurt.

Stalni zastopnik v Trstu.
 Podružnica tovarne v
 Gradcu, Göttingen
 Maut; podružnica to
 varne na Dunaju IV/1,
 Pressegasse 29. Tel. 4144.

TRGOVSKO-OBRTNA ZADRUGA POSREDOVNA ZADRUGA S
 ul. S. Francesco d'Asisi št. 2 I. nadst.

Poslane hranilnice račun 74.679 Telefon 16-04.
 Podpisana si svoja naznaniti slavnemu občinstvu,
 da oddaja strankam v brezplačni najem

male hranilne skrinjice
 Vsaka družina, kakor tudi vsak posameznik lahko dobi tako
 skrinjico, ki se primerno za prihranjevanje malih in večjih svet.
 Skrinjice se dobe pri podpisani zadrugi.
 Trgov. obrt. zadruga sprejema hranilne vloge od
 vsakogar, tudi če ni član in jih obrestuje po

4 1/2 %
 Rental davek od hranil. vlog plačuje zadruga sama.
 Daje posoj. na razne obroke in proti mesečnim odplačilom.
 Nadaljna pojava se dajejo v uradu med uradnimi
 urami ki so: Ob delavnikih od 9 do 12 ure dopoldne
 in od 3 do 5 ure popoldne.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu.
 ul. S. Francesco št. 2 I. nadst.

Zaloga izdelanih oblek
 Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode
 in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti.
 Specijaliteta v veznji. — Izbira volnenega blaga.
NA OBROKE! in proti takejnjemu
 plačilu. Cene zmerne.
Adolf Kostoris
 Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad.
 zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.
 :: Pozor! Skiadišče se nahaja v I. nad. ::

Anton Žerjal - Trst

priporoča svoje
trgovine jestvin
 ulica Commerciale 18, s podružnico ulica Istria 66,
 (Carbala zgornja). - Prodaja se žito, oves, koruza in
 raznovrstne otrobi ter moka tudi na debelo.

Novi zobozdravniški

ambulatorij

ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)
 Laboratorij za moderno dentitiko.
 Umetni zobje od K 4 — dalje, plombe z
 materijalom najboljšje kakovosti po K 2.
 Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.
 Ordinacijske ure:
 od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 sveder.
 Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

-I- Giulio Reddersen -I-

TRST, ulica Benedetto Carducci št. 20
 TELEFON št. 813 in 814
 Kirurško orodje, ortopedični aparati,
 Modorai, umetne roke in noge, barije,
 kilni past, elastični past in negovlec,
 elektroterapijske priprave, aparati na
 inhalacije.
 SKLADIŠČE potrebščin za kirurška zdrav
 ljenja. Potrebščine in gumija in nepredelane
 blaga. 11111111 11111111

Vsako nedeljo in praznik od 4. do 10.
 ure zvečer se vrši v gostilni „ALLA
 GROTTA“ v ulici Tivarnella št. 5
JAVNI PLES
 Vstopnina: ženske 20 vinarjev in
 moški 30 vinarjev. — Priporoča se
 BERNE KARL.

EMILIA CEREGATO

TRST
 Campo San Giacomo št. 2.
 Priporoča cenj. občinstvu svoje
 trgovine pisarniških in šolskih
 potrebščin.
 Prodaja razglednic in igrač vseh vrst.
 Prodajajo se tudi molitveniki v slov jeziku.

IVAN PARENZAN

mesnica.

Dnevno sveže meso, dovoz z železnice.
 Razpošiljanje na dom po konkurenčnih
 cenah. — Priporoča se za obilen obisk.
Rojan, S. Marcora 1.

Caffé Nuovo

(NOVA KAVARNA)
 Trst, Piazza Barriera Settefontane
 Prva udobnost. Bogata izbira časn
 kov. Prvovrstne pijače. Hladila vseh
 vrst. Biljard Seifert. Telefon 19-81.
 Poleg kavarni se nahaja tudi izvrsten
BUFFET,
 kjer se prodajajo mrzla jedila, vino
 in Dreherjevo pivo. Sprejemajo se
 naročila na dom. Priporoča se udani
FRANJO ABRAM, lastnik.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Delniška glavica K 2.000.000.—

Rezervni sklad: K 1.800.000.—

Centrala v LJUBLJANI.

Podružnice v SPLJETU, CELOVCU, SARA-
JEVU, GORICI in CELJU;

Piazza della Borsa šte. 10, telefon šte. 518.

obavlja pod jako ugodnimi pogoji vse zaupane ji bančne posle; kupuje in prodaja valute, čke in vrednostne papirje; sprejema borzna naročila na vse tu in inozemske borze; hrani in upravlja efekte in razne druge vrednosti.

VLOGE NA VLOŽNE KNJIŽICE OBREŠTUJE S ČISTINI

Obreštuje vloge na tekoči račun po dogovoru.

Prodaja srečke na majhne mesečne obroke.

4³/₄ 0

PRIPOROČLJIVE TVRDKJE

Brivnice:

Brivski in lasuljarski salon Trst, trg Barriera vecchia št. 7 (nasproti tramvajске postaje). Točna in higijena postrežba. Veika izbora perimov. Vsakovrstna lasuljarska dela po zmerni ceni. 1617

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se izvršujejo v frizerskem salonu And. BOJICA v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Anton Novak, brivec v Trstu, via Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenji slovenskemu občinstvu za mnogostevnljiv obisk. — SVOJI K SVOJIM 2660

Ženske lasi izdeljane in rezane, kupujem po dobri ceni. A. Šebek vlasuljar, Trst, via Carducci 9. 1685

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno in Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči Stefan Vakomanović, brivec. 1685

Čevljarji:

Filip Pikić TRST, ulica Molino a vento 11. priporoča svojo delavnico in prodajalnice čevljev. Izdeluje po meri in prodaja nošene čevlje, vse po najnižjih cenah. "Svoji k svojim!" 2668

V čevljarnici (AL BUON OPERAIO) ul. Riborgo 31 se prodaja vsakovrstno obuvanje za moške, ženske in otroke. Popravila in sprejema naročila po meri. Svoji k svojim! Priporoča se lastnik M. IVANČIĆ. 1727

Čevljarica „Alla Sartorella“ Trst, ulica Arcata št. 5. — Velika izbora obuvanja za gospoje in gospe. Sprejemajo se naročila ter popravke. Cene zmerno. 1447

A. Rebez Trst, ulica Istria št. 67. — Prodajalica čevljev vseh vrst v veliki izbiri za moške, ženske in otroke. Sprejema naročila po meri in popravke. Cene zmerno. 878

Oolikovana čevljarica v zlato kolajno v Genovi. Lastna delavnica. Sprejema naročila po meri in popravila. Cene zmerno. Jo ip Macaol, ulica Conti št. 55. 1864

Fotografi:

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za privrse, nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1491

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gospodna ulica 7. 4444

Gostilne:

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Al buon amici“ v Trstu, ulica Belvedere šte. 39, točilnico vina in piva v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 1, gostilno „Al buon Almisani“ v Rojani, ul. Montorsino šte. 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica Petarolo šte. 342 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omisa in pivo. 1802

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo gostilno-buffet. Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata in vsakovrstno vino. — Trst, Campo San Giacomo 19, nasproti cerkve Sv. Jakoba. Lastnik Ludvik Tominec. 1802

Gostilna „Alla Civetta vecchia“ Trst, ulica Valdirivo št. 27, se priporoča za obilen obisk. Domača kuhinja. Vsakovrstna vina in Dreherjevo pivo prve vrste. — Lastnik Matej Mekik. 1984

Knjigovoznice:

Knjigovoznica ANTON REPENŠEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigovozna preprosta in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1760

Kožuhovine:

Antonio Alberti zavod za izdelovanje in barvanje kožuhovine v Trstu, ulica Ponstana 131. Telefon 28-56. Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhov. Prevešana naročila in vsako popraviljavo. Čisti in pere vsakovrstno kožuhovino. 2037

Krojači:

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Bevilacqua ali Ohladina in Monte št. 27, I. nad. se priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Slična postrežba, velika izbira najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po današnjem kroju. 721

FRAN RUPNIK, krojaški mojster, Trst, ulica Goppa 10, I. 1808

Mesarji:

MESAR ALOJZIJ DOLENZ. — Trst, ulica Belvedere št. 2. 1748

Riccardo Baldassi, Rojana, ulica Rojana, št. 7, (poleg „Konsumnega društva“) priporoča svojo mesnico. 1632

Mizarji:

M. Majcen mizar v ulici Torquato Tasso (vokal Belvedere) št. 28 se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje spalne sobe in drugo pohištvo. 2005

Josip Štolfa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizararska dela. 257

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI, Trst, ulica Istria šte. 21. Prodaja olja, kisa, mila in drugo. 385

Papir.

Velika zaloga papirja za ovitke i papirnatih vreč, prodaja po zmernih cenah na drobno in debelo trgovsko GASTONE DOLLINAR, Via dei Gelsi šte. 16 ex Marangoni. Telefon št. 27-81. 1818

Pekarne:

JOSIP AŽMANN Zgornja Greta šte. 27. priporoča svojo pekarno. 1902

Pohištvo:

Pohištvo in tapetarstvo po že znanih nizkih cenah, katere se ne dobi drugje. Spalne sobe in vsakovrstnega lesa, rezane od 380 kron naprej. Jedilne sobe od 440 kron naprej. Nova zaloga S. BROD, ul. Squero nuovo 7, I. nadstr. na strani podne palade. Po dogovoru olajšanje plačevanja. 1466

Prodajalne jestvin:

Kat. vd. Mulej, Trst, Piazza Ponterosso 5. Trgovina jestvin in kolonijalnega blaga, specializirana: pristno čajno maslo, kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilne obiske se priporoča vdani Ivan Bidovec, vodja. 5086

Restavracije:

Restavracija „Alia Stazione“ TRST, Trg pred južnim kolodvorom 3. — Najugodnejša restavracija za potnike in za meščane, ker je v bližini južnega kolodvora kraj javnega vrta in kjer se uživa po leti na obilnem prostoru pod nehom svež zrak. — Toči se levrstno pivo in vino I. vrste. Izborna briško vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerno. — Lastnik Anton Andrijažič, bivši vratar Hotela Balkan. 1153

Šivilje.

A. RIEGER, Trst, Via Barriera v. 33, vrata vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, pleane obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerno. 1153

Tapetarske delavnice.

Rudolf Bonnes Trst, ulica San Zenone šte. 17. priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPE-TARSKO DELAVNICO. Izvršuje vsakovrstna fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. Delo solidno. Cene zmerno. 1803

Trgovine s prekajenim mesom

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparata, in vsakovrstnega vina. Trst, ulica Sanità šte. 24 (nasproti muzeja Bevilacqua). Lastnik: JOSIP TOMAŽIĆ. 1802

Železnine:

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cernac Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Medena obešala za zavese, Kr. 3-50 - Potrebščine smaltirane in iz aluminija, leseni predmeti in železnine za domačo uporabo, po ceni, da se ni bati konkurence. — Obrnite se samo do Umberto Cesca, ulica Caserma št. 14. 1682

Žganjarne:

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavanna 3. Tu se dobijo bogati izbori: grški in francoski konjak, kranjski brisjevec, kranjski silvovec in trški trogovec in razni. Cene nizke. Izber grščice, Stalčice in kapečenci. Grške mastice in Sija. — Se priporoča Andrej Antonopulo. 3040

Žganjarna Leaiga Pogorela Trst ulica Giulia 507, se priporoča za obilen obisk. Pijače prve vrste. 1893

Anton Turk, edina slovenska žganjarna iz dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini „Narodnega doma“ v Trstu, ul. Carlo Ghega 10, vogel ul. Ocedia. Edina zaloga dalmatinskega tropinovec. Razpošilja tudi na deželo. 1152

Razni:

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarnice, mlekarne in drugi obrti: obrati, hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolarič, kavarna Corso od 9-11, 3-6, telefon št. 825. 417

MORANA je pripoznano najbolje sredstvo za uničenje sten in drugega mrčesa. Dobiva se po raznih mirolilnicah in pri zagatelu Skrinja r. Ferriera 37, I. 1632

Stalni krajevni agenti zmožni nemoščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih sredstev. — Poudarje pod Merkur, Brno, Neugasse št. 20. 3242

Franc Žgajnar avtorizovani podjetnik za postavljane parketov in podov vsake vrste ulica della Tesa št. 3 a, nad III Trst. 187.

Inteligenten in učen, priden in pošten državni uradnik v pokoji, po polnoma več arabsko-hrvaškega jezika v govoru in pisanju, tudi cirilice, išče službo kot dopisnik, knjigo vodja ali alično v Trstu ali zunaj Trsta. Govori in piše tudi laški, nemški in angleški. Ne zahteva velike plače. V Trstu prevzame tudi polnočasno službo, ali službo na ure. Ima dobro spravevala in referenco. Prijazne ponudbe pod „Uradnik v pokoji šte. v. 1422“. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod isto številko. 3142

Kranjske klobase : prve vrste; veliki kosi 40 stot., mali 20 stot. Priključje domače salame po K 230 kosi pošilja po povzetju M. MODIC, Šiška pri Ljubljani. 1902.

Podpirajte družbo SV. CIRILA IN METODA!

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inzerate) treba nasloviti na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edine na „Inzeratni oddelek“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo s oglasi nikakega opravila.

Te naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in šele, da bodo tudi točno uvrščeni.

Kupujte Nar. kolekt

Slovenci in Slovani

Kadar kupujete pri trdkih katere oglašuje v „Edinosti“, sklicujte se vedno na oglas v našem listu, ker tako bodo znane dotične trdke, da pri naših oglaš, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobite, in radi tega bodo uvrščale svoje oglaš tudi v bodoče v našem listu. Za te bodoče boljše postreženi, zraven tega pa pomagajte s tem našim: terjalno listu „Edinost“:

Točno ure prodaja Emilio Müller

najugodnejša in najprej prodajalica ur v Trstu, via S. Antonio (vokal ulica S. Nicolò). **VELIKA IZBIRA** ur, ki so, kakor tudi običajni, ur vsake vrste. — Se priporoča. 1802

Prva slovenska mirolilnica v Trstu

Alojz Saletelj

ulica Garibaldi 18, v bližini gostilne MDO. Zaloga barv, čopičev, mrešic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Edinost skriljeni

Edinost je edino sredstvo za uničenje sten in drugega mrčesa. Dobiva se po raznih mirolilnicah in pri zagatelu Skrinja r. Ferriera 37, I. 1632

TOVARNA LJUDOVIT HAT/CHER VOKLABRUK ZAPOSLENI AVSTRILSKO DUNAJ IX

ZAHTEVAJTE VZORCE IN PROJEKTE!

Glavno zastopstvo in zaloga V. JANACH in drug. — TRST, Piazza Poste šte. 4

Ljudska urarna BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13 (nasproti cerkve sv. ANTONA AVTISTA)

Bogat izbor ur, verižne, ovratnih verižne, uhanov, prstanov, zapestnic itd. Konkurenčne cene.

MIRODILNICA Antonio Ursich

ul. Barriera vecchia 14.

Zaloga barv, čopičev, mrešic, predmetov, ribjega olja, praškov proti mrčesu, najugodnejši sveč, kuhinjske sode, sveča, laka za tisk, dišav in krtič.

KAREL DELAMI

po visokem c. kr. namestništvu KONCESIJONIRANI ZOBOTEHNIK

Trst, ulica Belvedere št. 4. III. nadstr. ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 4.

PAJMA

Trgovina z usnjem in čevljarstvi predmeti s priklopljeno izdelovalnico zgorajjih delov in predvalitavo ter zalogo napetnikov v ulici Belvedere šte. 49. 1802

IVAN SIMONIĆ.

FR. P. ZAJEC Ljubljana, Stari trg 9

Izprašani optik Specialist za očala in kopalnice. Zaloga toplotom, barometrov, daljnogledov (Zeiss) itd. Lastna delavnica z električnim obratom. Kraški ceniki brezplačno.

Hans Scheidler zobotehnik

Dr. Ferdinanda Tanzer Sprejema od 9-1 in od 3-6. Trst, Piazza C. Goldoni št. 5 II.

Pozor! Opoldne in zvečer abonement, zelo ugodno. Izberna kuhinja in budajojeviške pivo (mlč glavobola). Zmerno cene.

Restavracija - Hotel Balkan (Piazza Caserma)

pravico, da brani in goji svojo narodnost in svoj jezik. Država prizna ravnopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in javnem življenju. — V deželah, kjer je več narodov, naj se javne šole tako uravnaajo, da dobi vsak narod potrebne pripomočke, da se izomika v svojem jeziku, ne da bi se silil učiti se drugega jezika.

Jaz smatram za vsako slovensko občino, kjer je večina prebivalstva slovenska, kot edino pravično in ustavno javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom.

Ni pa tudi vseeno, kaka je ta ljudska šola, in umestno pričinja Damaschke v svoji knjigi „Aufgaben der Gemeindepolitik“ poglavje o šoli s sledečim stavkom: „Pokaži mi šolo občine, in povem ti, koliko je vredna ta občina.“

Od avtonomije občine ni torej odvisna le šola v jezikovnem oziru, temveč občina ima tudi vpliv na razvoj in ustroj svoje šole.

In tako bi lahko rekli: Pokaži mi šolo slovenskega naroda, in povem ti, koliko je vreden ta narod!

In to šolo, ljudsko šolo slovenskega naroda, si hočemo danes tudi ogledati; ampak že sedaj povem, da bi delali slovenskemu narodu veliko krivico, če biga obsojati zaradi šolstva; zakaj kakor se krati avtonomne pravice našim občinam, posebno v narodnem oziru, tako imajo posebno glede šolstva občine še manj lastnih pravic in vpliva.

Tako se godi nam, in tako se godi vsem slovanskim narodom v Avstriji!

Splošno bi o kulturnem položaju slovenskega ljudskega šolstva lahko rekli, da je položaj šolstva vedno odvisen od položaja učiteljstva; zakaj mrtvemu zidovju šolskih poslopj da učitelj življenje, in le od njegovega duševnega razpoloženja in stanja je odvisno stanje šole; le od njegovega narodnega čuvstva in značaja je odvisno lice in začaj šole.

Vendar je važno za nas tudi število slovenskih šol po Slovenskem in kak je njih razvoj glede kategorij. Zato se poslužujem tudi statistik. Večinoma so zbrane privatno s pomočjo učiteljstva, le glede kranjskega šolstva navajam uradno statistiko iz leta 1911/12. Računati pa je, da so tudi druge statistike zanesljive.

Poudarjam pa, da so to samo take statistike, s katerimi se dosedaj še ni pečala širša slovenska javnost.

Preden pričnem s statističnimi navajanjmi, naj opozorim še enkrat, da upoštevam tu le javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom, ker smatram le javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom kot edino pravično in edino ustavno šolo na slovenski zemlji, to je tam, kjer je prebivalstvo v večini po rodu slovensko.

Pri zadnjem ljudskem štetju so nas našli uradno vsega skupaj 1.252.940 Slovencev. To štetje bazira na „občevalnem jeziku“, ki pa se nikakor ne sme enačiti z materinim jezikom, posebno ne v obmejnih krajih. Če bi nas torej šteli po materinem jeziku ali po rodu, bi nas morali naštetii mnogo več.

Na posamezne dežele pripada:

na Kranjsko . . .	490.978 Slovencev
„ Štajersko . . .	409.684 „
„ Goriško . . .	154.564 „
„ Koroško . . .	82.212 „
„ Trst . . .	56.916 „
„ Istro . . .	55.134 „

ostalo na druge avstrijske kronovine.

Dežele sem torej uredil po številu Slovencev, in števila so navedena po uradnem štetju. — Interesantne so številke, ki kažejo, koliko javnih ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom je v teh deželah in kako neprimerno je razmerje slovenskih prebivalcev v primeri s številom šol.

Javnih ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom je:

na Kranjskem . . .	318
„ Štajerskem . . .	286
„ Goriškem . . .	193
„ Koroškem . . .	31
„ Trstu . . .	10
„ Istri . . .	34

Koroška torej, ki ima čez 80.000 Slovencev, ima samo tri javne ljudske šole s samoslovenskim učnim jezikom; Trst, ki ima skoro 60.000 Slovencev (seveda po uradnem štetju!), jih ima 10; a Istro, ki ima — naštetih! — najmanj Slovencev od teh dežel, t. j. čez 50.000 Slovencev, ima 34 javnih ljudskih šol s samoslovenskim učnim jezikom. Torej si je slovensko šolstvo in prebivalstvo v teh deželah ravno v nasprotnem razmerju.

Tu se torej vidi, kako vlada štiti drž. osnovne zakone, da pripuša na Koroškem protustavne utrakvistične šole in da tržiškim Slovincem ne pripomore do tolikega šolstva, kolikor jim gre po številu prebivalstva. — Tako dovoljuje c. kr. vlada raznarodovati slovanske manjšine in v koroških občinah celo večine s krivičnim šolskim sistemom; na slovenski zemlji pa živi in umetno vzdržuje Nemce in nemške šole z državno pomočjo.

*) Št. Jakob v Rožu, trirazrednica; Seie pri Borovljah, enorazrednica; Jezersko, enorazrednica.

Da pa bo jasnejša slika, pogledimo, koliko Slovencev prihaja v posameznih deželah na vsako javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom! Na eno javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom pride:

na Kranjskem . . .	1.288 Slovencev
„ Štajerskem . . .	1.432 „
„ Goriškem . . .	800 „
„ Koroškem . . .	27.404 „
„ Trstu . . .	5.591 „
„ Istri . . .	1.621 „

Ker smatram edino šolo s slovenskim učnim jezikom za zmožno, dati našemu otroku zadovoljiv pouk v materinščini, zato nam ta statistika razlaga naravnost vnebovpijočo krivico, ki se godi slovenski deci — posebno v obmejnih deželah. Na Koroškem pride na eno slovensko šolo čez 27.000 Slovencev, v Trstu skoro 6000, v Istri skoro 2000; edina Goriška je še dokaj ugodna glede števila šolstva, kjer pride na eno slovensko šolo 800 Slovencev in presega v tem oziru ta dežela celo Kranjsko, ki jo je smatrati kot samoslovensko deželo.

Pripisovati je to v prvi vrsti večji kulturni in narodni zavednosti občin in popolni avtonomiji okrajnih šolskih svetov, v čemer se goriška deželna šolska zakonodaja razlikuje od šolske zakonodaje drugih kronovin.

Ako štejemo na 100 Slovencev 25 šolobveznih otrok, tedaj pride na eno javno ljudsko šolo s slovenskim učnim jezikom povprečno:

na Kranjskem . . .	300 otrok,
„ Štajerskem . . .	350 „
„ Goriškem . . .	200 „
„ Koroškem . . .	6850 „
„ Trstu . . .	1300 „
„ Istri . . .	400 „

To razmerje odgovarja razmerju po številu prebivalcev.

Poleg javnih šol v smislu zakona imamo pa še drugo šolstvo s slovenskim učnim jezikom. To so šole za silo, ekskurende, naše obrambne obmejne šole in zasebne šole, ki so po večini v zasebnih — samostanskih rokah.

Tako imamo na Kranjskem še 23 zasilnih šol, katerih nekatere so nastanjene celo nad hlevi in gostilniškimi prostori; nadalje 20 ekskurend in 10 zasebnih ljudskih šol s slovenskim učnim jezikom, ki so pa vse v samostanskih rokah. Torej se na narodno vzgojo v njih ni niti najmanj zanesti.

Na Štajerskem še imamo 7 ekskurend s slovenskim učnim jezikom in eno zasebno šolo Ciril-Metodove Družbe, t. j. 2-razrednica na Muti. (Ta statistika bo morda malo pomanjkljiva, ker nisem imel zadostnih podatkov pri roki!).

Na Goriškem je ena šola za silo, 7 šol s potovalnimi učitelji, 14 ekskurend in 6 zasebnih šol, med njimi 2 v rokah C. M. D., t. j. na Blanči pri Gorici in v Krmini.

Na Koroškem ni, razen ene C. M. štirirazrednice v Št. Rupertu pri Velikovu, nobene zasebne in ne zasilne šole s samoslovenskim učnim jezikom.

V Trstu ni v mestu nobene javne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom. C. M. D. vzdržuje tam 4 zasebne ljudske šole s slovenskim učnim jezikom, in si cer: deško petrazrednico na Acquedottu in istotam dekliško 7-razrednico ter deško 6-razrednico in dekliško 6-razrednico pri Sv. Jakobu.

V Istri imamo še s slovenskim učnim jezikom 4 ekskurende, 2 pomožni šoli in 5 šol za silo.

(Nadaljevanje v prihodnji nedeljski številki).

*) To razmerje odgovarja tudi uradnim statističnim podatkom.

FRANC PAULINA
SV. KRIŽ pri TRSTU priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo obuval za moške, ženske
in otroke. Delo solidno, najprimernejše cene. Naročila po meri. Potrežba na dom. Potrebščine za čevljarje in zaloga usnja.

Doktorica
KLARA KUKOVEC
se je vrnila

in sprejema v ulici Giacinto Gallina 2, II. nad (sagal trg Goldoni) od 3 do 4 in pol pop. — TELEFON 121VIII.

Herman Gambel - Trst, ulica dei Rachi šte. 8.

Tel. 402

Velika zaloga moke, otrobov, drobnih otrobov, sirka, ovsa, riža, fižola itd.

Lastna tvornica prepletenih steklenic (damižan) v Hrastniku (Štaj.)

PATENTNI URAD
Dr. ing. vit. Gino Dompierija
TRST - ULICA MERCATO VECCHIO I - TRST

Varujte vsako rano pred infekcijo

ter pokrite z antiseptičnim obvezilom.

THYMOMEL SCHILLAE

iz lekarne B. Fragnerja. Večina lekarn ga ima vedno v zalogi.

Besedna znamka zavarovana. Ublažuje kašelj, ga manjša, odstranjuje katar, pospešuje spuščanje glena ter potezkoče pri dihanju.

1 steklenica K 2-20. Po pošti, če se plača vnaprej K 2-90 se pošlje 1 steklenica K 7-—, 3 steklenice K 20-—, 10 steklenic franko. Ne dajte se premotiti od nikogar, da vzamete nadomestila sredstva.

Vprašajte svojga zdravnika. Pripravljalatelj in glavna zaloga: **LEKARNA B. FRAGNER** c. kr. dvorni zalagatelj — Praga, III., št. 203.

Pazite na ime izdelka, izdelovatelje in na varstveno znamko.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz žilone mreže, pohištvo železno in iz medi

dobavlja, kakor je dokazano, trdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 19-79. Cenik št. 1 zastoj.

V dobroznani mesnici
Valerio Demarchi
Trst — Piazza Barriera
vecchia št. 9

se prodaja vedno prvovrstno goveje, telečje in kostrunovo, jančje in kokošje meso. Potrežba tudi na dom. CENE ZMERNE.

„Obrotnjsko društvo“ pri Sv. Anli
tik tramvajke proge

priporoča slav. občinstvu svojo znano
GOSTILNO

kjer se toči izvrstno belo in črno vino ter :: BREHERJEVO PIVO
Izvrstna domača kuhinja.

Priporoča se za obilen obisk VODSTVO.

NOVA
KONFEKCIJSKA
DELAVNICA
Trst — ulica Campanile šte. 15
Zaloga otr škkih oblek, bluz, spodnjih kril, arajc, spodnjih blač za moške in ženske. Sprejemajo se naročila po meri. Niske cene.

:: NADOMESTILO ::
KAVA PERL
naravno pečeni čisti bob s finim okusom in jako izdaten v uporabi Kron 1-98 kilogram.
Pošine peščike 5 kilogramov po povzetju franko v vsej Avstro-Ogrski.
The Caffee Sur Export
Trst I/233.

SVOJI K SVOJIM!
Prva srbska, slovenska, hrvatska manufakturna trgovina
IVAN OKLOBŽIA
TRST, — ulica Barriera vecchia šte. 37. (ex PEKIĆ).
Velika zaloga blaga za ženske obleke, perila, trojnika, spodnjih srajc, ovratnic, nogavic, steznikov, batistov, perkalov, cefirov, preprog, panama prve vrste, narejenega perila.
Vse po cenah, ki se jim ni treba bati konkurence.

Gradbena, kulturnotehnična ter zemljemerska pisarna
Ing. J. Skoberne & Ing. D. Gustinčič
Trst :: ulica Nova šte. 32 :: Trst

Tržno poročilo

z dne 12. septembra 1913.

Neka čudna tišina je nastopila na žitnem trgu. Celó prej tako blebetavo ogrsko poljedelsko ministristvo se ne oglašaja več. Konsum mirno gleda počenjanje borze, na kateri vladajo sedaj besisti. Odnoslo je nekega budimpeštanskega borzijanca, ki mu je žito snedlo skoraj milijon kron.

Toliko znamo danes, da je letina boljša, nego se je cenila; lepo vreme tudi podpira besiste in tako vidimo zadnji čas, kako cene vseh vrst zrna lezejo navzdol.

Ruska ceni svojo letošnjo letino na 4460 milijonov pudov, ali za 264 milijonov pudov več od lanskega leta, ki je prineslo tudi dobro letino. Samo pšenice dobi Ruska letos za 200 milijonov pudov več. Izvoz je jako živahen.

Združene države imajo letos nad vse pričakovanje dobro pšenično letino. L. Nemčija se nekoliko pritožuje. Tudi tu je pridelek obilen, ali kakovost je pokvarjena.

Na svetovnem trgu ni bilo tistih izprememb kot pri nas.

Pšenica notira danes za oktober 10.85 (11.19), za april 1914. 11.55 (11.75). Ta padec cen pa ni toliko posledica obilnih ponudb, kolikor borznih insolven. Nekateri borzne firme niso bile več v stanju, da bi zadoščale svojim obveznostim in zategadelj so jim prodali pšenico eksekutivno. Pšenica ima danes nizko ceno.

Včeraj je notirala pšenica še 11.04 oziroma 11.72.

O ves notira danes 7.46 (7.75) za oktober in 7.78 (8.06) za april 1914.

Koruzja je za promet držala precej visoke cene. Ali danes je tudi za takoj nekaj izgubila. Za ta mesec se zahteva 8.10, torej še vedno visoka cena, a za maj 1914. pa 7.24 (7.44). Iz tega zamožemo sklepati, da kaže koruza dobro.

Moka. Tadi moka je nekaj izgubila v ceni, akoravno ta padec ni tak kot na žitnem trgu. Dobre kakovosti pšenice morajo mlini drago plačati in zategadelj ne gredo s cenami tako dol kakor borzijanci s pšenico. Konsum se brani sklepov, ker pričakuje še nižje cene.

Kava nam ni prinesla posebnih izprememb. Kupčija je jako živahna.

Sladkor. Kristalnega blaga primanjkuje ter dobavitelji ne morejo takoj izvrševati naročil. Vreme je za peso nekoliko prehladno.

Združene države so sklenile pobirati 25% carine na sladkor.

Rafinadni trg je miren.

Olje. V svojem zadnjem poročilu smo vsarili pred nakupom jedilnega olja radi visokih cen. Danes moramo poročati toliko, da so cene že precej izgubile, smo torej imeli prav s svojim poročilom. Olivno olje je ostalo neizpremenjeno. Za jedilno olje so se začeli sedaj kupci zanimati. Za prompt so stare cene.

Fizol bo pa najbrže zopet drag. Na Kranjskem so v nekaterih krajih pridelali komaj za seme. Tudi Ogrska je pridelala za polovico manj od drugih let, pa tudi kakovost ne odgovarja.

Riž. Koncem tega meseca pričakuje nove dospelke italijanskega riža. Novi riž se pričakuje po nižjih cenah.

Južno sadje. Nove fige so že na trgu. Cene so iste lanskega leta. Novi rožiči bodo dragi, ker je pridelek majhen. Za fine rozine bo najbrže treba več šteti, ker je dež pokvaril blago, kakor poročajo iz Smirne. Trdno se drže cen tudi eleme in kandia. Mandeljni napredujejo v višanju cen.

Bombaž. Poročila iz Amerike se glase še vedno neugodno in zategadelj je tudi poskočil bombaž v ceni. Tudi predelnice so zvišale svoje cene. Najbrže je tudi v tem predmetu več krika nego vzroka, vendar se danes ne more trdititi z gotovostjo. Ali izkušnja nas uči, da borzijanci bolj vpijejo, nego pa je upravičeno. To smo videli tudi pri nas na žitnem trgu.

Železo. V drugi polovici tega meseca bodo liberalili prodajo za zainje četrtletje. Za palično in komerčno železo ostane cena neizpremenjena, ker so že zadnjič cenilo znižali, da je nemška konkurenca nemogoča. Najbrže ostane tudi cena pločevine neizpremenjena. Ni izključeno znižanje za nosilce. Ako nemški sindikat zniža te cene, bo moral iti dol z z njimi tudi naš kartel.

Sladkor v kampanji 1912-13.

V kratkem končamo kampanjo sladkorja, ki nam je prinesla precej razočaranj, ki je goljufala tudi najbolj prebr-

sane in jako izvežbane poznavalce sladkornega trga.

Bil se je oster boj med špekulanti in konsumom in v tem boju je zmagal konsum. Konsum je s primerno omejitvijo prekrizal vse račune hosistov, ki so izgubili partijo z velikimi izgubami.

Konsum sladkorja je jako odvisen od cene. Ni drugega živila, pri katerem bi se odvisnost konsuma od cene videla tako jasno, kot pri sladkorju. Kadar je sladkor drag, tedaj gospodinjje varčujejo; otroci morajo piti bolj grenko kavo, ali pa je sploh ne dobivajo. Ja pa cena ugodna, tedaj se varčuje manj, konsum je večji.

Pravijo, da po konsumu sladkorja kake dežele se lahko sodi blagostanje in kultura prebivalcev. To je pa gotovo, da da je sladkor imenitno redilno in krepično sredstvo. Država bi morala skrbeti za velik konsum sladkorja, ki ga pa danes naravnost ovira. Država zahteva od kile sladkorja 38 vinarjev davka.

Na Francoskem in v Nemčiji so pred nekaj leti znižali davek na sladkor. Ako bi mislili z birokratsko pametjo, bi se nam zdelo, da so te države dobile vsled tega manj na tem davku. Ali konsum je poskočil in tako so države koj v začetku dobile več na tem davku, nego so pa pričakovale vsled znižanja davka. Danes je konsum v teh državah toliko, da dobivajo države toliko na davku, koliko bi najbrže dobile, ako bi davka ne znižale.

Naša ljubezniva mamica vlada ni videla lepih izgledov prej imenovanih držav, ampak je ostala pri starem davku. Naši birokrati so si najbrže mislili, da je boljše držati ga, nego pa loviti ga. Kar imamo, to držimo, da za kanone dajemo. Niso videli, da je na Francoskem in Nemškem večji konsum pokrtil izpad na davku. Taka opazovanja niso za plemenito birokracijo, to je le za kramarske duše. Zategadelj pa pri nas prihaja manj sladkorja na osebo, kot v drugih zapadnih državah.

Kakor je znano, se je v kampanjah 1910/11. in 1911/12. pridelalo jako malo sladkorja. Posebno v letu 1910/11. je bila svetovna produkcija sladkorja izredno majhna in zategadelj so cene poskočile z veliko naglico, ter so bile koncem leta 1911. na najvišji stopinji. Nič boljše ni bila produkcija kampanje 1911/12. V zadnje mesece te kampanje je rafinirani sladkor stal nad eno krono in s takimi cenami so hoteli jadrati rafinerji v novo kampanjo. Ali konsum nikakor ni hotel plačati takih zahtev in prvi roki ni ostalo drugega, nego popustiti. Mislilo se je, da se bodo posledice prejšnje kampanje poznale še v tej kampanji. Ali konsum je z majhno produkcijo ravno tako izhajal kakor z veliko, ker je vsled visokih cen padel. Prišli smo v novo kampanjo 1912/13. res brez starih zalog, toda konsum ni segel z naglico po novem blagu. Vse je videlo pred seboj obilo letino in tako je vse čakalo, dokler nismo dobili tudi nižje cene. Te so ostale skoraj celo leto neizpremenjene in nas je kartel osrečil le prejšnji mesec z majhnim znižanjem.

(Nadaljevanje na X. strani).

Tvorba izrednih kislin, katere poslednje povzročijo dovažanje gotovih redilnih sredstev, povzroča škípanje v želodcu. To pa se kaj lahko odpravi z dr. Rose balzomom, katerega izdeluje B. Fragner, dvorni dobavitelj, v Pragi. Dobiva se v vseh lekarnah (glej oglas).

Neugodnost ribjega olja so odpravljene z „Emulzijo Scott“. Navadno ribje olje, dasiravno je izobno krepilo, postane vsled tolikih slabih strani, skoraj nerabno. Toliko otroci kolikor odrasli ne morejo navadnega ribjega olja, vsled slabega okusa, asimilirati, in to vsled slabih prebavnih lastnosti istega. Vse drugače je z uporabo „Emulzije Scott“, ki je tudi ribje olje, ali tako pripravljeno, da se ga z lahkoto prebavi in je pri tem jako okusno.

Po prehlajenju, v času, ko delajo otroci zobé, v perijodah konvalescence, v slečajah, ko imajo otroci delikatne, šibke kosti, in v slečajah slabe slasti, nudi „emulzije Scott“ izborna usluga.

Cena originalni steklenici, ki se dobiva v vseh lekarnah K 2.50.

Ako se pošlje 50 stotink v znamenih tvrdki Scott & Bowne G. m. b. H. Dunaj III, ter se ob tej priliki sklicuje na ta oglas, pošljemo potom ene lekarne, in sicer samo enkrat, steklenico emulzije Scott za poskušnjo.

JESENSKA SEZONA!

TVRDKA

Vittorio Piscur, Trst

opozarja vse svoje cenjene odjemalce, da je sprejela veliko pošiljatev narejenih oblek za moške in dečke v najnovejših barvah in da jih bo oddajala ob tej priliki po tako nizkih cenah, kakor jih še ni bilo v Trstu. — Oglejte si veliko ekladišče, ne da bi morali kaj kupiti. NB. Priporoča se, da trgovina ne zamenjate z drugimi, kar bi bilo v vašo škodo.

Ulica Arcaha št. 1.

Veliko iznenadenje!

Nikdar v življenju taka prilika!
600 kosov za samo 3 K 80 vin.

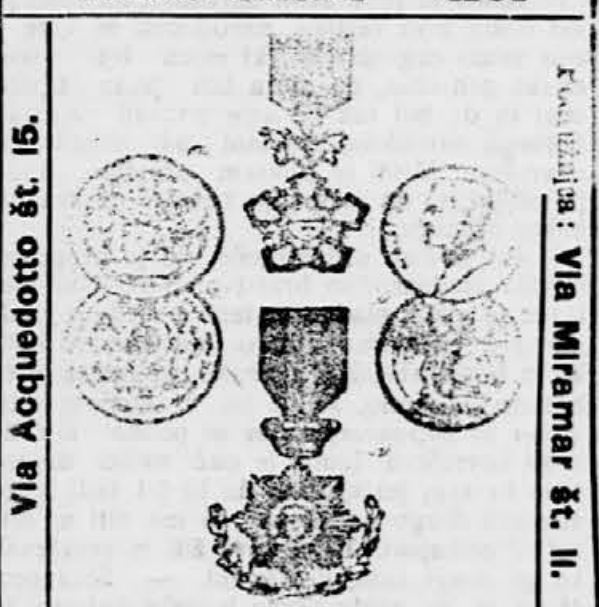
Krasna pozlačena prec. 36 ur tekoča ura na sidro z veržico, natančno idoča s triletnim jamstvom, moderna svilena kravata za gospode, 3 kem. najf. žepnih robcev, 1 kras. gosp. prstan, s ponar. kamnom, 1 krasna eleg. damska zaponka, pariška novost, 1 par double zlatih manšetnih gumbov s patentirano zapono, 1 krasno toaletno žepno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 najfinejši žepni nož, 1 dišeče toaletno milo, 1 najfin. užigalo, 1 krasen ali bum z najlepšimi slikami sveta, 3 šaljivi predmeti, velika veselost za stare in mlade, 20 komadov korespondenčnih predmetov in še 500 rabljivih, potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro vred, ki je sama toliko vredna, stane 3 krone 80 vin. Pošilja proti povzetju dunajska razpošiljalna tvrdka Ch. Jungwirth, Krakeve A/4.

NB. Pri naročbi dveh zavojev se priloži angleška brivna britve prve vrste. Za neugajajoče se vrne denar.

Jos. König
nemški zobotehnik

Trst, ulica San Nicoló št. 18./II.
Sprejema od 10 do 1 in od 3 do 8 popol.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
Vinko Skerk - Trst

Trikrat na dan svež kruh.
Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bonbonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kremov in vse predmete za peči. Najfinejša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likerji v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom.
Kruh in slaščice se izdelujejo s higijeničnim električnim strojem.

Odlikovana tovarna sodavice ADRIJA Sv. Ivan pri Trstu,
Via S. Cilino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 586.
se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prevoz mrličev na vse kraje

Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opčine št. 170; T. VITEZ v Nabrežini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Moghere); F. BRNETIČ v škodnju.

Zaloga pristnih voščenih sveč lastnega izdelka. Podjetje bogato preskrbljeno s najnovejšo opremo. Vozovi za veličastne sprejeme z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjernih. Krasna izbira vencev iz umetnega cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolan obleke, obuvale itd. — Za poročence, birmance in druge svečane bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic veščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence postrežba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloge podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in uravitelj M. ŠTIBILJ

Tržaška posojilnica in hranilnica

Poštno hranilnični račun 16.004.

Posojila daje

na vknjižbo,
na menice,
na zastave in
na amortizacijo za daljšo dobo po dogovor.

Eskomptuje trgovske menice.

Hranilna vloga

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Večje stalne vloge in vloge na tekoči račun po dogovoru.
Rentni davek plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Oddaja domače nabiralnike (hranilne pušice).

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Trst, piazza Caserma št. 2, I. (v lastni palači — vhod po glavnih stopnjah).

Telefon št. 952.

Ima varnostne celice (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednosti, popolnoma varno proti vplomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu, ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov.

URADNE URE: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 6 popoldne
Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

Konsum je vsled nižjih cen znatno poskočil. Akoravno se ceni svetovna produkcija te kampanje na 18 milijonov ton sladkorja, vendar se danes vidna svetovna zaloga sladkorja v primer z drugimi leti ceni kot majhna.

Avstrija je samo to leto rafiniranega sladkorja za 52 milijonov kron več eksportirala do sedaj, nego pa lansko leto.

Čudno se bo zdelo, da se je vkljub balkanski vojni jako pomnožil avstrijski izvoz sladkorja v vojskujoče države. V Turčijo je bil izvoz večji za pol milijona, v Grško 140 tisoč, v Bolgarijo za 60 tisoč in v Srbijo za 16 tisoč meterskih stotov. Zadnji dve državi v mirnem času pridelujeta sladkorja za svojo potrebo; tedaj, ali sploh ne importira, ali pa le majhne množine. V Levanto je Avstrija eksportirala za pol milijonov stotov več. Lansko leto je šlo v Indijo 121 tisoč stotov sladkorja. V ti kampanji pa 1,352.000 stotov. Kot nov odjemalec je nastopila v tej kampanji Argentinijska. Vzela je 161.000 stotov. V novi kampanji ta odjemalec gotovo ne pride več. Letos bo imela Argentinijska dobro letine sladkorne pese in zagadela se argentinski trgovci že sedaj trudijo, da bi stornirali tukajšnje sklepe in naročila.

Malo sladkorja je to leto eksportirala Rusija. Na svetovnem trgu cene niso bile za Ruse dovolj dobre in zagadela so rajši gojili domači trg.

Tu navedene številke nam dovolj jasno potrjujejo naše zgoraj navedene trditve, da je konsum sladkorja odvisen od cen.

Kako pa bo v novi kampanji 1913/14? S tem vprašanjem se peča ves konsum, kajti nova kampanja je pred vrati, loči nas od nje komaj mesec dni.

Pričakujemo jako dobro letino in zagadela je konsum neodločen.

Današnji položaj ne nudi nobenega povoda za višje cene.

Nikakor pa ne smemo preveč spekulirati na nižje cene. Kakor manjši konsum določa mejo cenam navzgor, tako učinkuje tudi večji konsum na cenovno mejo navzdol. Vsled večjega konsuma obične cene na gotovi stopnji, pod katero se ne umaknejo vkljub večji letini.

Vpoštevati moramo tudi večje troške. Posebno letos zahtevajo pridelovalci pese znatno višje cene. Vse to vpliva na kalkulacijo cen. Tovarne sladkorja te kampanje ne končajo s posebnimi dobički. Plaćevale so precej visoke cene za peso, predprodaj po visokih cenah ni bilo in jih konsum tudi ni hotel sklepati; torej so morale tovarne prodajati iz drago plačane pese narejen sladkor po cenah, katere so bile večkrat kaj blizu rentabilne meje.

Ponavljamo še enkrat: povoda za višje cene danes ni, pa tudi nižjih cen na podlagi današnjega položaja ne smemo pričakovati. Konsum je toliko poskočil, da je resorbiral obilo letino te kampanje. V bodočnosti bo konsum gotovo še boljši, ker so se poleg politični viharji in zagadela mu pričakovana obilica nove kampanje ne bo delala težav.

Fr. Zelenik.

Ljudsko gibanje v Trstu. Od 31. avgusta pa do 6. septembra je bilo med tržaškimi prebivalstvom, ki šteje 239.703 oseb, 28 porok, 10 mrtvorojencev, 127 ž vseh porokov (63 moških, 46 žensk), 117 slučajev smrti, (61 m., 56 ž.), med njimi 38 v starosti pod enim letom, 20 pa od 1 do 5 let.

Babičeve razglednice. V spomin na velika dobrotnika pok. Fr. Babiča je založila Družba razglednice z njegovo sliko. — Pisarna družbina se priporoča za naročila.

Razdelitev sadnega drevja članom „Tržaške kmetijske družbe“. Kakor je že poročala „Edinost“, porazdelili kmetijska družba tudi v tem letu svojim članom razna prtilikava sadna drevesca kakor: češnje, hruške, jabolka, marelice, breskve, češnje in orehe. Vsak član, ki se za nje prijavil in ki je že poravnal članarino za leto 1910, dobi brezplačno po 3 drevesca; nad to število jih morejo dobiti člani do 15 drevesc po zahtevi, nad 15 pa po polni kupni ceni. Ker še nekateri morda niso imeli časa, da bi se prijavili za nje in da ne bo zopet nepotrebnih preprek, podaljšal se je rok do 1. oktobra. Prijavite se torej pravočasno v družbeni pisarni, v ul. Giorgiolo Galatti 14. II.

Poučen kmetijski izlet v Poreč! Tržaška kmetijska družba priredi v nedeljo, dne 21. t. m. poučen kmetijski izlet v Poreč, kjer si ogledamo razne gospodarske znamenitosti, posebnost, kar bo zanimalo naše vinogradnike. Da se dozna število udeležencev, prijavite se je istim najdalje do 18. t. m. v družbeni pisarni, ulica Giorgiolo Galatti 14. II. Skupni odhod s parnikom ob polni osmih zjutraj s pomola pri novem ribjem trgu.

Konjske dirke na Montebellu. Današnje dirke se prično ob polni dveh pop. Premije znašajo K 12.300.—.

Loterijske številke, izrebane dne 13. septembra:
Dunaj 86 2 44 83 49

Tržaška mala kronika.

Trst, 13. septembra.

Vlom v črevljarnico. Kot osumljena, da sta vlomila v črevljarnico Silvija Monica v zagati del Pane št. 7 in ukradla čevljeve za kakih 5000 K, sta bila aretirana 21letni brezposelni mornar Nikola Varin, stanujoč v zagati del Pane št. 7, v isti hiši, kjer se nahaja črevljarnica, in pa 20letni kotlar Anton Grubešič, stanujoč v ul. Felice Venezian št. 14. Aretiranca odločno tajita.

600 K ukradenih. Sročil nekako ob 10 je bil v ul. Riborgo aretiran premogar Fran Rodan, star 20 let, rodom iz Kastva, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. Gaspare Gozli, ker je ukradel delavcu Antonu Zimolo, ki biva v Tržiču, 600 K, ko je Zimolo zaspal za mizo v neki gostilni v ul. Riborgo. Rodan, ki je izgnan iz Trsta, seveda taji tatvino.

Ljubica ga je okradla. Sročil je bila v ulici Arcata ob tli četrti na polnoči aretirana 20letna dninarica Antonija Fabiani, stanujoča v ul. Risorta št. 12, ker je malo prej ukradla svojemu ljubimcu Antonu Cucchiati, stanujočemu v ul. del'a Guardia, znesek 40 K. Fabianijeva je sicer odločno zanikala tatvino in trdila, da je Cucchiati denar najbrž izgubil, toda vžlic temu so jo pridržali v zaporu.

Nar. delavska organizacija.

Šestletnica „Narodne delavske organizacije“. Bil so časi, ko je bil slovenski delavec v Trstu suženj v najhujšem smislu besede. Bil je suženj v socialnem in v narodnem pogledu. Primoran je bil, da je prodajal svojo delovno moč pod pogoji, ki so mu jih narekovali izkoriščevalci, ki pa so ga večinoma zapostavljali in zatirali tudi v narodnem oziru. V izpoznanju, da je sam brez moči, se je začel slovenski delavec združevati in sicer združevati z vsemi brez razlike narodnosti, iskal si je zaslombe in zaščite v — socialno-demokratski organizaciji.

Mislil si je v svoji nalivnosti, da spadajo vsi trpni brez razlike narodnosti in vere v eno samo organizacijo, ki mora biti vsem enako pravična, da mora biti trpni trpni brat in da kot tak ne sme poznati medsebojnega sovraštva, najmanj pa narodnega sovraštva. Mislil je povsem pravilno, toda pozabil je, da je teorija nekaj, praksa pa nekaj drugega.

Bil je član organizacije, ki je propovedovala mednarodno bratstvo. Slovenski delavec je slišal sladke in lepe besede o mednarodni solidarnosti in o lepši bodočnosti, ki jo bodo uživali vsi enako, in jemal je te besede — resno, saj je bil v svojem srcu dober in nepokvarjen ter ni poznal narodnega sovraštva. Ljubil je pač svojo domovino in svoj jezik, toda da bi bil radi tega sovražil drugo narodnost, to mu niti na misel ni prihajalo. Toda sovražili in zaničevali so ga drugi zato, ker je bil — Slovenec. Mislil je, da najde prave bratske ljubezni in odkritosrčnega spoštovanja do svoje — narodnosti, a varal se je in sicer kuto varal. Našel je zapostavljanje in zaničevanje; tisti, ki so ga v imenu bratstva vabili v svoj tabbor, tisti, ki so z besedami grmeli proti narodnemu sovražizmu, proti narodnim krivicam; tisti, ki niso bili v resnici nič manj zagrizeni od najhujšega italijanskega nacionalca in so ob vsaki priliki žalili naradni čut in zasramovali jezik slovenskega delavca. Ni ga bilo skoraj socialističnega shoda v Trstu, na katerem ne bi nestrpnosti italijanski socialni demokratje kazali svojega zaničevanja do svojega slovenskega sočruga. Slovenski socialno-demokratski govorniki so na skupnih socialističnih shodih igrali prav smešne vloge. „Trieste italiana“ je bila italijanskim socialnim demokratom ravno tako sveta parola, kakor italijanskim liberalcem.

Dolgo časa je slovenski delavec te sramotne razmere molče prenašal ter se dal vleči za nos. Naposled mu je postala ta nacionalna nadutost italijanskih sočrugov preneumna. Med slovenskim delavstvom je zavrelo. Slovenski delavec se je hotel enkrat za vselej rešiti varuštva tistih, ki so jim bili sicer dobrodošli slovenski groši, ki so pa sicer zahtevali njegovo narodno „asimilacijo“. Slovenski delavec je izpoznal, da se ima zanašati samo na svoje lastne moči, postavil se je zato na svoje lastne noge in ustanovil si je — „Narodno delavsko organizacijo“.

Šest let je preteklo od onih časov. In prijatelj in neprijatelj mora „Narodno delavsko organizacijo“ priznavati, da je tekom te dobe veliko storila za slovenskega delavca. Res je, da smo še daleč, daleč od svojih ciljev in smotrov. Res je pa tudi, da se je med tem časom že veliko izpremenilo v korist slovenskemu delavstvu. Edino zasluga NDO je, da se je začelo slovenskega delavca upoštevati bolj kot kdaj poprej; edino zasluga NDO, da se je obvarovalo slovensko delavstvo pred potujčevanjem, edino zasluga NDO bo tudi, če si bo slovenski delavec Trsta in okolice priboril sčasoma tisto veljavo in spoštovanje, ki mu gre kot človeku in kot Slovencu. Ne da bi le količjak pretravali, lahko trdimo, da je tudi edino zasluga NDO, da uživajo slovenski socialni

M. Aite nasledniki

Trst, ulica Nuova 36—38.

Podpisana naznanjava slovenskemu občinstvu, da sva prevzela na lastni račun dobro znane manufakturne trgovine M. Aite. Ker so bile gori imenovane trgovine nama izročene z velikim izborom vsakovrstnega manufakturnega blaga in z najboljšimi pogoji, smo v stanu prodajati po jako znižanih cenah, in sicer nižje od vsake največje konkurence.

Dohajajo nam vsak dan velike množine vsakovrstnih manufaktur iz najboljših tovarov, zato zagotavljamo za najboljšo potrebo.

Za obilen obisk se priporočata kot Slovenca

O. Milič F. Šušmelj.

ODVETNIK

DR JANKO ŠAVNIK

je otvoril svojo pisarno v Trstu

Nova ulica št. 11, I. nad.

Lovre Bulić

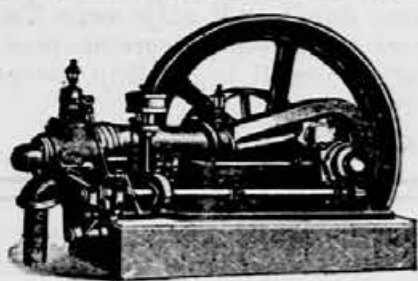
priporoča svojo
gostilno „Brioni“,
(„Trattoria Brioni“) z vrtom, pripravnim
za sestanke in zabavne prireditve.
Trst, via dell' Istria št. 16 (v bližini cerkve
sv. Jakoba).

Točijo se prvovrstna dalmatinska vina iz
Omisa, črno, belo in opolo. Pivo „Adrija“,
pelinkovac in marsala ter domača kuhinja in
mrzla jedila. Gostilna: via del Rivo št. 9
s prodajo gorinavedenih pijač in mrzlih jedil.

BERLITZ SCHOOL

v Trstu.

420 podružnic. — Odlikovani jezikovni zavod.
20 profesorjev. — Zavod za prevajanje. —
Uči se vsak jezik posameznika v skupinah
ali pa na domu. — Glavni ravnatelj
Comm. Berlitz v Parizu. Odgovorni ravnatelj
v Trstu prof. Charles Mariotti.
— Nemško, italijansko, francosko, angleško,
hrvatsko, srbsko, slovensko, špansko, rusko,
švedsko, knjigovodstvo i. t. d. — Pojasnila
od 7—10 na večer v ulici Sanità 10, I.

Razven strojev na nafto, imamo v zalogi tudi motorje na benzin, svetilni plin in motorje za čolne.

Vsa pojasnila daje trdka

EMANUEL IN OSKAR KRAUS

TRST, ulica S. Nicolò št. 2.

Specijalna trdka za napravo mlinov, gospodarskih uprav, opekaren, mizaren, kovačnic, mehaničnih delavnic in električne napeljave. — Ponudbe, načrti in opisi zastoj in franko.

Pisarna dr. Frana Šolar-ja
se je preselila
v ulico Giosuè Carducci št. 9
(vhod ul. S. Lazzaro 23, II. n.)

KABARET MAXIM

JESENSKA SEZONA.

Ravnatelj-lastnik: KARL MAURICE Pri glasovirju Hüpfeld F. LEOPOLDI.
VSAKI VEČER ZABAVEN SPORED.

Cesaro & Dussy, ital. operetni duet
Miss Meila Poh, angleška subreta
Arnold Barkary, humorist prve vrste
Hermine Kaiser, italijanska subreta
Sviti Delours, plesalka
Ada Blanquette, ital. operna pevka

Mici Slatka, predavateljica
Helena Walter, dunajska pevka
Vilja Bruna, italijanska pevka
Ema Adin, disense
Nuscha Golz, plesal. v transformacijah
Poldi Flott, dunajska pevka.

PRIČETEK TOČNO OB 9 URI ZVEČER. — KONEC ???

Vstopnina: I. prostor Kron 2, II. prostor Kron 1.

demokratije od strani svojih italijanskih so-
drugov vsaj to malo rešpektu, kolikor ga
danes uživajo. Kolikor večja in močnejša bo
NDO, tem bolj upoštevan in spoštovan bo
tudi slovenski delavec.

Danes obhajamo šestletnico NDO. Pro-
slavimo jo tako, kakor se spodobi za tak
važen dogodek.

Da se šestletnica NDO primerno pro-
slavi, priredi danes deželni odbor NDO ve-
liko vrtno veselico. — Veselica se vrši
v prostorih gostilne „Jadran“ pri Sv. Jakobu.
Na sporedu je godba, petje, ples, srečanje
itd. Začetek ob 3 pop. Vstopnina 40 vin.
za osebo.

Ker je čisti dobiček namenjen podpor-
nemu skladu in izpopolnitvi naše knjiž-
nice, slovenski delavci in Slovenci Trsta in
okolice sploh, vas, pozivljamo da z ogromno
udeležbo na tej prireditvi proslavite šestlet-
nico NDO.

Igralec na glasovir in plesovodja.
Ker se prično prihodnjo nedeljo v društveni
dvorani, ulica Sv. Frančiška št. 2, običajni
plesi, se lica igravec na glasovir in pleso-
vodja. Kompetentni naj pošljejo svoje oferte
najkasneje do srede zvečer na deželni odbor
NDO v Trstu.

Odbor „Zveze jugoslovanski pekov-
skih pomočnikov“ ima jutri 15. t. m. ob 5
popoldne važno sejo. Odborniki so napro-
šeni, da se je udeležijo. Vabljeni so tudi na-
mestniki in zaupniki.

Društvene vesti.

Šentjakobski „Sokol“. Jutri, v po-
medeljek, 15. t. m., se prične redna telo-
vadbena članov. V to svrhu vabi odbor vse
člane, da se zbero točno ob 8 30 zvečer
v telovadnici CM šole. Vhod iz ulice Mon-
teccchi.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Ja-
kobu sklicuje za danes, dne 14. t. m.,
ob 4 popoldne v društvenih prostorih,
izreden sestanek, na katerega se vabijo vsi
pevci in pevke. Prosi se golove udeležbe.

BRZOJAVNE VESTI.

Za italijansko univerzo.

ZADER 13. (Izv.) Jutri se pričue tu po
italijanskih državnih poslancih sklicani kon-
gres italijanskih dijakov, ki naj bi obnovi
agilacijo za italijansko vseučilišče.

Posl. dr. Pacak zbolel na smrt.

KUTNAHORA 13. (Izv.) Bivši minister,
poslanec dr. Pacak, je zbolel na smrt.

Čeh balkanski poslanik.

PRAGA 13. (Izv.) Češki narodni svet
je dobil iz Chicage brzajavno poročilo, da je
amerikanska vlada imenovala češkega indu-
strijalka Vopicka za ameriškega poslanika
v balkanskih državah.

Protivavstrijke in protitalijanske demon-
stracije v Janjini.

DUNAJ 13. (Izv.) Albanska korespon-
denca“ javlja, da so v Janjini priredili Grki
burne demonstracije proti Avstriji, Italiji in
Albaniji. Mnogi so udarili pred avstrijski
konzulat, kjer je kričala „doli z Albanijo“,
doli z Avstrijo in doli z Italijo.“ Hotela je
maskirati konzulat, kar pa je preprečilo gr-
ško vojaštvo. V spopadu med množico in
vojaštvom je bilo 30 oseb ranjenih.

MILAN 13. (Izv.) Tukašnji „Corriere
della sera“ pripominja k odpoklicu nemške-
ga konzula dr. Schliebna iz Belgrada, da je
bil odpoklican zato, ker je bil preveč vneto
deloval za gospodarske interese Nemčije na
Srbskem. Ta njegova vnemost ni bila
prav dunajski in budimpeštanski vladi. Dr.
Schlieben je zlasti delal na to, da bi prišel
nemški kapital v Srbijo in da bi se z nje-
govim pomočjo izčrpavalo bogastvo dežele.
Potoval je po Srbiji in to zlasti po kralji-
ki, kjer se nahaja premog in ruda, ter je delal
na to, da bi se otvorili rudniki po nemških
podjetnikih. Zameril pa se je tudi zastopniku
neke trozvezne države, ker se je narogal
njegovi zaupljivosti v miroljubne izjave srbs-
ke vlade pred izbruhom balkanske vojne.

Požar na kolodvoru v AII.

INOMOST 13. (Kor.) Včeraj ob pol 2
popoldne je izbruhnil v carinskem in želez-
niškem tovornem skladišču na južnem kolo-
dvoru v AII ogenj, ki se je vsled hudega
vetra zelo hitro razširil ter popolnoma uničil
skladišče s skoraj vsemi pošiljatkami in pre-
voznimi listinami. Popolnoma je zgorela tudi
v skladišču se nahajajoča železniška pisarna.
Škoda je velika. Komaj se je posrečilo, da
so rešili postajno poslopje.

Kolera.

BUDIMPEŠTA 13. (Kor.) Po poročilu
ministra notranjih zadev je bilo naznanjenih
16 novih slučajev.

Bolgarsko-turška kriza.

Zveza med Bolgarsko in Turško.

PETROGRAD 13. (Kor.) Listi priobču-
jejo pogovor z bolgarskim poslanikom, v
katerem je odločno zanikana vest,

da bi se vršila v Carigradu po-
gajanja za sklenitev zveze med
Bolgarsko in Turško.

Danav aretiran radi veleizdaje?

BELGRAD 13. (Izv.) Kakor se brzo-
javno poroča iz Sofije, je bil bivši bolgarski
ministrski predsednik Danav v svoji lastni
hiši aretiran zaradi veleizdaje. Z druge
strani pa se poroča, da je vlada le zato
dala zastražiti hišo, da bi obvarovala Da-
neva pred napadi vračajočih se vojakov, ki
so prepričani, da je Danav kriv sedanje
bolgarske nesreče. Uradno te vesti še niso
potrjene.

Mladoturške spletke.

CARIGRAD 13. (Izv.) V tukašnjih po-
litičnih krogih se boje, da bodo Mladoturki
pritisnili na vlado, da bi razširila svoje za-
hteve glede ozemlja, ki naj bi ostalo Turški
S tem bila seveda otežkočena, če ne narav-
nost preprečena nadaljnja bolgarsko-turška
mirovna pogajanja. Vzlic temu pa sta se iz-
razila dva veleposlanika, da je pričakovati
ugodnega poteka mirovnih pogajanj.

Nemški konzul v Belgradu odpoklican.

BEROLIN 13. (Izv.) Splošno presene-
čenje vzbuja tu vest, da je bil nenadoma
odpoklican nemški konzul v Belgradu, dr.
Schlieben, ki je imel najboljše zveze z bel-
grajskimi krogi in čigar največja zasluga
je, da uživa Nemčija velike simpatije na
Srbskem. Kakor se zatrjuje, je dr. Schlieben
zeta takoj od začetka vedel za ustanovitev
balkanske zveze in za nameravano vojno
proti Turški.

Albanska meja.

BRINDISI 13. (Kor.) Avstroogrski od-
poslanec za določitev albanske meje, vit.
Blinski, odpotuje danes s svojim tovarišem
Bruchbergom v Krf.

Grško-francoski spor.

BEROLIN 13. (Izv.) Grški kralj se je
več ur posvetoval z berlinskimi in pariškimi
grškimi poslancem, kako bi se mirnim po-
tom dalo odpraviti nesporazumljenje, ki je
nastalo vsled njegovega govora.

Japonsko-kitajski spor.

DUNAJ 13. (Izv.) Kakor zatrjujejo cari-
grajski poročila, bo mir med Bolgarsko
in Turčijo sklenjen v najkrajšem času. Na
političnem obzorju pa se je med tem po-
javila nova kriza, ki bo morda prav tako
dalekosežnega pomena, kakor je bil balkan-
ski konflikt. Japonska vlada je namreč ofi-
cijelno izjavila, da bo ob priliki pogajanj
s Kitajsko zahtevala tudi definitivno rešitev
mandžurskega in mongolskega vprašanja.
Japonska vlada je dolgo čakala ugodne pri-
like, da izvede svoje načrte, da spravi Ki-
tajsko v največjo odvisnost od Japonske,
iz se je najbrž sporazumela z Rusijo, da
zasede del severnokitajskega ozemlja.

Kako stališče zavzamejo napram temu
vprašanju druge evropske države, ki imajo
tudi velike interese na stvari, se še ne da
reči. Najbrž pa se ne postavijo na stran
Kitajske proti Japonski, temveč je bolj ver-
jetno, da se same udeležijo ropa in razsula
Kitajske.

LONDON 13. (Izv.) V tukašnjih diplo-
matskih krogih se izjavlja, da najbrž Kitaj-
ska odkloni japonske zahteve, ker jih je
japonska znatno zvišala in zahteva zlasti,
da jej da Kitajska Port Artur za nadaljnjih
50 let v najem. V Nankingu vlada silna
razburjenost med kitajskim prebivalstvom
in vlada se boji pogromov na tujce in zlasti
Japonce.

LONDON 13. (Izv.) „Daily Telegraph“
poroča, da vlada po vsej japonski najvne-
tejši bojno razpoloženje. Ljudstvo zahteva,
da japonska zasede kitajsko obrežje. Japons-
ka vlada podpira sama to gibanje po svojih
emisarijih.

DAROV.

— Za podružnico CMD v Rojanu so
v počestitev spomina pok. Jakoba Uršiča
nabrali sorodniki K 13 70. Nabiralnik v ro-
janskem „Konsumnem društvu“ K 17 60.
Lepa hvala!

— Za „Štrukljev semenj“ v Rojanu v
korist družbi sv. C. M. so nadalje daro-
vali:

G. a Mara Gostiša torto, g. a Franja
Bratuš štruklje, g. a Lukežič šartelj, g. a
Marija Kraškovič in g. a Ana Zega šartelj,
te vse iz Škale sante, Marija in Josipina
Sušak, šartelj, obitelj Pertotova, štruklje,
breskve in izvredno veliko hruško, g. a
Amalija Turk jabolčni štrukelj, g. a Kunstelj
potico, g. a Porenta štrukelj, g. Mrevlje
sladčice in g. Rebula torto, Lutman, vino,
obitelj Pertot-Mikelič 6 kron, g. Jakob Bole
g. Jurizza župnik, Josip Milej po 4 krono,
Zigon 3 krono, g. Anton Maurič, Mahne, g.
Gerdol, Golob, po 2 K g. a Kati Gropajc,
g. a. Bajt Terezija, g. a. Elvira Rupel, g. Josip
Cink, g. F. Pertot po 1 K. g. Visintini, ne-
čistljivo, po 50 vin. Ant. Ukmar 40, Novak
Anton 30, Janex Princ, Ant. Mlakar, Hinko
Grinčič, A. Cek, po 20 vin. Kaučič, Just
Cigoj, Tišel Ignac, Tomažič, Radulović,
Svetličič, Treven po 10 vin. Na vseh teh
krasnih darovih se prav pristočno zahvalju-
jemo vsem. Osobito pa še lepa hvala našim
narodnim ženam iz Škale sante.

Kdor izbira dobi izbirek. To se jasno
kaže v slučajih, ko treba potom zdravil
urediti pokvarjeni želodec. Koliko zdravil
stoji v takem slučaju bolniku na razpo-
lago? Vendar ostane kot najgotovnejše in
najcenejše odvajalno sredstvo naravna
kisla voda „FRANZ JOSEF“, ki izvira iz
zdravilnih studencev v Offen-u (Budim-
pešta), ter vsebuje vse one lastnosti, ki
jih mora imeti odvajalno sredstvo. Na-
ravna kisla voda „Franz Josef“ ni zoprna
tudi najboljčim osebam ter nima
nikakih neljubih poznejših učinkov. Do-
biva se v lekarnah, mirodilnicah, proda-
jalnah kislih vod itd. Odpravno ravnanje
stvar zdravilnih studencev „Franz Josef“
v Budimpešti.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin.
besedo. Mestno tiskano besedo enkrat
več. Najmanjša prispevka 40 vin.
Plača se takoj in sročeno odločilo.

Odda se meblirana sobica. — Škorklja - Co-
roneo - Romagna 668. — 2032

Odda se takoj mala sobica za K 12. — Ul.
Commerciale št. 18. V. — 2036

Lepo sobo odda gospa sama. Moderni kon-
fort v sredini mesta. S. Zaccaria
4. I. levo. — 2033

Stanovanje s hrano se odda gospodom ali
dijakom pri slovenski družini.
Boschetto 40, polunadstropje, levo. — 2034

Soba meblirana se odda takoj. — Campo San
Giuliano 3, III. nad. — 2035

Velika lepa koza za molziti, se zaradi precejš-
e takoj proda. — Scoreola San Pietro
št. 34. — 2025

Odda se se na novo urejeno stanovanje pri
mali družini, blizu rojanske cerkve,
2 sobi, kuhinje in mala sobica. Pred hišo senčnato
dvorišče z drevjem. Lep razgled Naalov pove Inse-
ratni oddetek Edinosti. — 2023

Sprejme se čevljarški pomočnik za mešano
delo. — Zagor, Ul. Commerciale
št. 7. — 2026

Odda se takoj lepa meblirana soba - Molin
grande 44, II. vrata 8. — 2030

Odda se postelja poštenemu mladeniču. — Ul.
Gelsi 12, I. n. — 2038

Proda se čevljarica v mestu na dobrem
kraju. Naslov pove Inzeratni od-
delek Edinosti. — 2027

Sode belega in črnega vina proda Nicolò Devin
v svoji kleti v Kopru in v Izoli pri javni
tehtnici. — 2010

Trgovski pomočnik 16 let star liče
v službo čez tri
tedne v trgovini jestvin. Naslov pove Inzeratni od-
delek Edinosti. — 1982

Mladenič ki je dovršil nemško meščansko šolo,
zmožen v slovenskem in nemškem
jeziku v govoru in pisavi in tudi nekaj v laškem,
liče službo v kaki odvetniški pisarni ali pri kaki
trdki. Naslov pove Edinost pod št. 2002. — (2002)

Danes 14. septembra priredijo vo-
jaški novinci
pozivljivi večer s plesom v dvorani Gospodarskega
društva „Vrdela“ v ulici Scoglio. Za mnogobrojen
obisk prosí klub „Zvonimir“. — 2031

Moderna spalna soba s kr. kristalnim ogledalom
se proda. — Mizar M. Majcen, Trst,
ulica Torquato Tasso (vagal Belvedere) 28. — 2004

Čevljarški pomočnik za razna dela
se sprejme. —
Trst, Cologna in Monte št. 310. L. Blažič. — 2008

Priporoča Vam, Slovani, mizarako delavnico
v ulici Sette Fontane Chiadino in
monte št. 5 — Valentin Blažina. — 2009

Proda se v ulici Giulia 23 (v zalogi olja G.
Biaggini) črni sladkor avana po 96
vinarjev kg. jedilno olje no 88 vin. liter. — 1994

Dva učenca do 16 let stara, slovenske tr-
govske šole, sprejme na čisto
zdravo zračno stanovanje s hrano, 5 minut oddaljeno
od šole. — Družina Bekar, Piazza Giambattista
Vico št. 7, V. n. — Cena po dogovoru. — 2019

Podpirajte družbo
SV. CIRILA IN METODA!

ODVETNIŠKA PISARNA

DR. FERDINANDA ČERNETA

se je preselila
v ulico Caserma št. 13, I. nadstr.

Mlekarna s veliko razpečavo piva, vina, masla
in drugo se proda radi odpotova-
nja za K 400.—. Pojanila: Kolaršič, Kavarna Corso
9—11 in 3—6. — 2117

Prodajo se knjige za dekliško nemško tr-
govsko šolo in I. gimnazijo —
Via Foscolo št. 37, pritličje. — 2016

Prazna soba s porabo kuhinje in mebli-
rana sobica se odda ta-
koj. Via Commerciale 9, pritličje. — 2100

Sobo meblirano, lepo, čisto, zračno odda takoj
v najem slovenska družina v ulici Farneto
43, II. n., vrata 16. — 2007

Izlet v Sesljan je najprijetnejši vsak dan
s parnic 4krat na dan, s
železnico ravno tako. V Sesljanu je na državni cesti
8 gostilna, posebno pa se pri I. Šucu dobi najboljša
postrežba v jedi in piščici. Lepi senčni prostori ter
zmerne cene. Vljudno vabi IVAN ŠUC. — 972

Prodaja na obroke po nizkih
cenah. Velika izbira vsakovrstnih oblok za
gospode in dečke. Sukoje in površniki.
Blago za ženske obleke in perilo. Naroči se lahko
pisмено, ker pošilja vzorce na dom. — FRAN FER-
FOLJA, Trst, Sv. Ivan-Vrdela št. 1210. — 1967

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja
povodom smrti našega nepozabnega

Matevža

izrekamo vsem najsrčneje zahvalo, posebno
pa Proseškim dekletom in mladeničem za
darovane cvetke in vence, slav. pevskemu
društvu „Lajdrih“, „Godbenemu društvu“
ter vsem ostalim, ki so na eden ali drugi
način pripomogli, da se je pogreb izvršil na
tako dostojen način.

PROSEK, 11. septembra 1913.

Zalujoča družina Čuk.

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tisotteri evet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem,
če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju
in hemoroidom. — Jeden omot za zdravljenje stane
1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telef. 877.
Poštne pošiljke se izvršujejo takoj in franco ako
se dopolnjekron 1-10.

Redka prilika ! !

za trgovce in šivilje

100 kosov po 9 m 20 v Istih uзорih

„ALOVERJA“

(Stikereistoff) 120 cm širok, se proti
takojšnjemu plačilu, skupaj ali tudi
deljno, v posameznih komadih, oeno proda.
Vprašati je:

v hotelu Central Trst, soba 40.

Izvežbanega pisarja

veščega deželnih jezikov sprejme
odvetniška pisarna dr. Mat. Pretner-ja
in dr. Fr. Brnčič-a v Trstu, ulica
Nuova št. 13, II. — Vstop takoj. Plača
po dogovoru.

Išče se dobro tvrdko

za oddajo jajc in suro-
vega masla.

Ponudbe pod „Maslo“ na Ins. odd. Edinosti.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki,
naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. — Priporočam
se v dani J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Dobro znana trgovina izgotovljenih oblek

BOHINEC & CO

se je preselila v nove prostore

v ulico Ponterosso št. 8 (vokal ulica Nuova št. 13)

Velika zaloga oblek za dijake. Elegantne obleke po meri izdelujejo najboljši krojači. Samo dobro blago, po najnižjih cenah.

JADRANSKA BANKA

TRST, VIA CASSA DI RISPARMIO 5 (LASTNO POSLOPJE).

KUPUJE IN PRODAJA:
vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritete, delnice, srečke itd.
VALUTE IN DEVIZE.
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.
SAFE - DEPOSITS. **PROMESE.**
Brzjavi: JADRANSKA.

MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE

-- 4% --

od dneva vloge do dneva vzdiga.
Rentni davek plačuje banka iz svojega.
OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in ziro račun po dogovoru.

FILIJALKE:

DUBROVNIK
KOTOR
LJUBLJANA
METKOVIĆ
OPATIJA
SPLIT
ŠIBENIK
ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NA-
KAZNICE NA VSA TU- IN
INOZEMSKA TRŽIŠČA.

Živahna zveza z AMERIKO.

REMBOURSNI KREDITI.

PRODAJA SREČK
RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje.
Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurznim izgubi, revizija zrebanja srečk itd. brezplačno.
STAVBNI KREDITI. REMBOURS-KREDITI

Krediti proti dokumentom ukrcanja.

BORZNA NAROČILA. **INKASO.**

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

ESKOMPT MENIC.

URADNE URE: 9-12¹/₂, 2¹/₂-5.

Novosti za pomlad in za poletje!

Moške obleke iz sukna, kamgarna, zadnje povosti od K 15-48

Dečke obleke iz sukna, kamgarna,

zadnje novosti od K 10-32

Široške obleke od 3 do 12 let od K 3-18

Velika zaloga suknjenih hlač od K 4-14

„ kotonastih hlač od K 2-20-5

Največja zaloga blaga zadnjih novosti.

„ Sprejemajo se naročila po meri. „

Specijaliteti: delavne obleke, srajce
spodnje srajce itd. itd.

Samo v dobro znani trgovini

„Alla città di Trieste“

ulica Giosué Carducci (ex Torrente) št. 40.

Velika zaloga obuval

za moške, ženske in otroke

čevljarnica Mikolič

TRST

ul. G. Caprin 16, vog. ul. della Guardia 22.

Prevzema naročila po meri in popravlja.

LASTNA DELAVNICA.

F. Pregel

Trst, v. Giuseppe Caprin 10 (pri Sv. Jakobu)

priporoča cenjenemu občinstvu svojo znano

mirodilnico.

prodaja se vsakovrstne mirodije in drugo.

Sipe, barve, kisline in profumerije. Sveče.

Petrolej in mineralna voda. Cene zmerne.

Tovarna kovčegov in potnih torb

Lorenzo Lasorte

PIAZZA OSPITALE ŠTEV. 5.

Sprejemajo se naročila in popravila te

stroko. Cene absolutno konkurenčne.

Izvršujejo se odposiljave na deželo.

Ivan Krže

Trst - Piazza S. Giovanni št. 1

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potreb

ščin od lesa in pleterni, linašev

brant, čebrov in kad, sodčkov, lopat, rešet, ali in

kovinskih košev, jerbazev in metel ter mnogo drugih

v to stroko spada. **Priporoča** svojo le

jočih predmetov. **Priporoča** svojo le

kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od pocelana, se

mlje emalja, kositerja ali cinka, nadalje posamične

klotke itd. — Za gostilničarje pipe, kroglice, samljene

in steklene posode za vino.

Velika zaloga dvokoles
in šivalnih strojev, gramofonov,
ortofonov pri **Battel-u**,
Gorica, Stalna ulica št. 3 in 4.
Nabavljamo delavnice. — Prodaja na
obroke. Ceniti franko. Velika zaloga
vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni

Zaloga pohištva iz Solkana

na obroke

Trst, ulica Madonna 5.

Popolne sobe, zelo fine, sošne, postane-

dobro izdelane, čvrste, svetle in nepo-

slane ter posamezne pohištvo, tudi le-

so: kivalni stroji, stenske ure, slike

ogledala, manuf. blago. — Zmerne cene.

Gostilna Max

Trst, via Petronio 2 (pri nov. trgu). Točič se

izstrsko in domače črno in belo vino, kraski teran

vipavsko vino in Dreherjevo pivo. Točičje

se tudi vsakovrstni likerji in žganje ter kava

kabinja vedno pripravljena s gostimi in

maršnimi ljudmi.

Uroar Raimondo Bisiach

opozarja svoje cenjeno odje-

malstvo, da se je vrnil v

svojo urarno na svoje prej-

šnje mesto, Campo S. Gia-

como 5, v hiši „Delavskega

konsumnega društva“. — **ZA**

BIRMO je na razpolago bo-

gata izber ur, verižic in pri-

veskov po konkurenčnih

cenah.

Nemški :: konvikt

za dijake vseh srednjih šol. Higijenične sobe,

obširna knjižnica. Skrbno nadzorstvo. Infor-

macije daje Ravnatelj

Prof. P. MARQUARDT,

Trst, Piazza S. Giovanni 1, II. n.

Zobotehnični ambulatorij Univ. zdravstvenega

Dr. Makso Barry
Ermanno Schultze, I. tehnik.

Trst, ulica Caserma šte. 17, II. nadst.

Posebni zavod za umetne zobe brez ustne

plošče. Plombiranje z zlatom, platinom in

porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zra-

vanje krivo rastočih zob. Zmerne cene.

Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popold.

Kako si se predrznil vzeti
nekaj družega nego pre-
izkušeno dobri **Ottoman**
papir ali stročnico za
svalčice.

OTTOMAN

CENTRALA v

PRAGI

Ustanovljena 1. 1868.

22 podružnic,

12 ekspozitur.

Delniška glavnica:

K 80,000.000

Rezervni in varnostni

zakup:

K 25,000.000

Živnostenska banka, podružnica v Trstu

Telefon: 2167-1078.

AKREDITIVI - ČEKI - IZPLAČILA

BORZNA NAROČILA.

IZVRŠUJE VSE BANČNE IN MENJALNIČNE POSLE.

GRADEŽ

ekspoziture

OPATIJA

4 10
20

VLOGE

na knjižice

Rentni davek plačuje

banka iz svojega.

Položnice brezplačno

na razpolago.